

UČEBNÍ OSNOVY SVÍTÁNÍ/ZŠ speciální pro žáky se středně těžkým mentálním postižením

Vzdělávací oblast:	Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět:	Člověk a jeho svět
Období - ročník:	1. stupeň – 2. období – 4. – 6. ročník
Počet hodin:	Ve 4. roč. 3 hod. týdně, v 5. a 6. roč. 2 hod. týdně
Učební texty:	Hrajeme si s Filipem 1 – 5 (1 – Logické myšlení, 2 – Srovnávání a vybarvování, 4 – Pozorujeme a porovnáváme, 5 – Hledáme souvislosti a odlišnosti) Chodíme do školy 1 – 3, Blažková, Septima, Praha 1996 Učíme se pro život (učebnice PŠ), Scientia 1996 Učíme se pro život (pracovní sešity) Jen školní taška nestačí, 1995 Asociace rodičů Svobodová – Linhartová Můj svět a pohádka, Dialog 2007 + Pracovní listy Poznávám svět 2, Dialog 2008 + Pracovní listy Příroda kolem nás, pracovní sešit 5., 6. ročník, Grafie 1996

CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vytváření a upevňování hygienických a sebeobslužných návyků
- osvojování pravidel slušného chování a jednání, vytváření pozitivních mezilidských vztahů
- poznávání svého nejbližšího okolí a formování citového vztahu k místu kde žije
- rozvoji myšlení a vyjadřování, k rozšiřování slovní zásoby při pojmenovávání věcí, jevů a dějů
- chápání významu věcí a jejich vlastností, vzájemných vztahů a souvislostí
- pojmenovávání předmětů, činností, nových poznatků a zkušeností z každodenního života
- utváření pozitivního vztahu k živé i neživé přírodě
- upevňování zásad zdravého životního stylu a správného jednání v situacích ohrožujících jeho zdraví a bezpečnost

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Tento předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Předmět člověk a jeho svět vyučujeme v 1. – 6. ročníku s touto hodinovou dotací: 1. – 4. ročník 3 hodiny týdně, 5. – 6. ročník 2 hodiny týdně.

Výuka předmětu probíhá ve třídě, venku v přírodě, na hřišti, na výletech.

Vyučovací předmět rozvíjí vnímání žáků a základní poznatky o okolním světě, o životě ve společnosti, o živé a neživé přírodě. Na základě pozorování a vlastních praktických zkušeností se žáci učí správně pojmenovávat předměty, jevy a situace, které pak uplatňují v běžném životě. Součástí výuky jsou vycházky, exkurze a výlety do nejbližšího okolí školy.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- žákům nabízíme vhodné učebnice, učební materiály a učební pomůcky, vztahující se k probíranému učivu
- nabízíme žákům dostatek možností pro uplatnění získaných zkušeností v praktických situacích

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky ke zvládnutí přiměřeně náročných situací běžného života a k překonávání problémů
- učíme žáky vyřizovat své osobní záležitosti a v případě potřeby požádat o radu

Kompetence komunikativní:

- předkládáme žákům jednoduché texty a obrazové materiály vztahující se k učivu
- vytváříme a rozvíjíme komunikační dovednosti, které přispívají k utváření vztahů potřebných ke společenské integraci

Kompetence sociální a personální:

- rozvíjíme schopnost orientace v prostředí, ve kterém dítě žije
- učíme žáky udržovat vztahy s vrstevníky
- vedeme a napomáháme k primární prevenci sociálně patologických jevů a rizikového chování

Kompetence občanské:

- vytváříme a upevňujeme základní návyky a dovednosti, které umožní zapojení se do společnosti
- vedeme k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování prostřednictvím vypravování, video, foto-dokumentace, modelových situací

Kompetence pracovní:

- upevňujeme osvojené hygienické návyky a zvyšujeme stupeň sebeobsluhy a samostatnosti
- vedeme žáky k plnění daných instrukcí a vytváříme pracovní návyky
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti, ochrany práce, hygieny práce, rozvíjíme porozumění vztahu člověka a prostředí, rozvíjíme spolupráci v péči o životní prostředí

Průřezová témata integrována do předmětu člověk a jeho svět v tomto období:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- ~~Environmentální výchova~~

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – 1. stupeň - 2. období

MÍSTO, KDE ŽIJEME

žák by měl

1. popsat cestu do školy podle otázek
2. znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště
3. sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest
4. dodržovat zásady bezpečnosti při hrách

LIDÉ KOLEM NÁS

žák by měl

5. dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády

6. projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků
7. pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti
8. rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
9. vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby
10. reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech

LIDÉ A ČAS

žák by měl

11. poznat kolik je hodin (celé hodiny)
12. rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (včera, dnes, zítra)
13. znát roční období a měsíce
14. porovnávat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků
15. seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji

ROZMANITOST PŘÍRODY

žák by měl

16. poznat rozdíly mezi stromy a keři
17. poznat nejběžnější volně žijící zvířata
18. rozlišit listnaté a jehličnaté stromy
19. vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí
20. znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

žák by měl

21. uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy
22. dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže
23. vědět, na koho se obrátit o pomoc
24. zvládnout ošetření drobného poranění
25. uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce
26. reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

DÍLČÍ VÝSTUPY žák by měl	UČIVO	ČASOVÉ ZAŘAZENÍ	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		<u>4. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - popsat základní body své cesty do školy (výchozí a cílový bod, způsob dopravy apod.) - poznávat významná místa v okolí školy a svého bydliště s využitím obrázků a fotografií - sdělit s pomocí návodných otázek základní informace z výletů a vlastních cest - reagovat na pokyny týkající se bezpečnosti při hrách - aktivně uplatňovat naučené zásady bezpečnosti při cestě do školy, na vycházkách a výletech 	<p>Místo, kde žijeme Orientace v okolí školy a bydliště. Cesta do školy. Dopravní prostředky. Škola, prostředí školy a její okolí. Regionální zvláštnosti. Okolní krajina. Naše a zahraniční země. Zásady bezpečného chování. Sportovní chování. Úrazy. Bezpečnost. Základy dopravní výchovy.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomovat si své místo a postavení v rodině, ve škole a mezi kamarády - projevovat přátelství svým spolužákům bez ohledu na jejich postižení, fyzické a psychické zvláštnosti, národnost apod. - pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti s pomocí obrázků - vnímat rozdíl mezi vhodným a nevhodným jednáním a chováním vrstevníků a dospělých (přátelství, pomoc x agrese, šikana apod.) - být si vědom nebezpečí a možných rizik spojených s určitými činnostmi (např. s vařením, s rozděláváním ohně, manipulací s elektrinou, dopravou apod.) - reagovat na pokyny zodpovědných osob při mimořádných událostech 	<p>Lidé kolem nás Rodina a společnost. Škola a spolužáci. Mezilidské vztahy. Fyzické a psychické zvláštnosti lidí. Pracovní činnosti a povolání. Sociálně patologické jevy a jejich prevence. Protiprávní jednání. Pozitivní a negativní emoce. Osobní bezpečí. Úrazy. Krizové a nebezpečné situace. Situace hromadného ohrožení. Chování při požáru. Dopravní nehody.</p>		<p style="text-align: center;">OSV 2/2</p> <p><u>Učivo:</u> Sociálně patologické jevy. Pozitivní a negativní emoce. <u>Téma:</u> Chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc <u>Přínos pro žáka:</u> Žák se učí pěstovat dobré vztahy se svými spolužáky, zvládat negativní emoce a vhodně vyjadřovat emoce pozitivní.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - chápat časovou posloupnost dne (pojmy: ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer, noc) a přiřadit k dané době správné činnosti - chápat rozdíl mezi pojmy včera, dnes a zítra - vyjmenovat 4 roční období a určit aktuální roční období - mít povědomí o způsobu života v minulosti - být seznámen s nejvýznamnějšími historickými objekty v našem regionu - znát významné tradice a svátky 	<p>Lidé a čas</p> <p>Orientace v čase. Rozvržení denních činností. Určování času. Roční období. Kalendář. Naše země v dávných dobách. Významné historické objekty města. Tradice a svátky.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - znát nejběžnější druhy stromů a keřů - znát nejběžnější druhy volně žijících zvířat (život v lese, pod vodou a ve vzduchu) - rozlišit listnaté a jehličnaté stromy s pomocí názoru - aktivně poznávat přírodu a ohleduplně se chovat k rostlinám a živočichům - znát základní zásady pobytu v přírodě 	<p>Rozmanitost přírody</p> <p>Stromy a keře. Volně žijící zvířata. Lesní zvěř, ptactvo a ryby. Listnaté a jehličnaté stromy. Lesy a parky. Příroda a její ochrana. Chování v přírodě.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - snažit se o co největší samostatnost v oblasti hygienických návyků a sebeobsluhy - pojmenovat své zdravotní obtíže a upozornit na ně - vědět, na koho se může v případě svých obtíží obrátit s žádostí o pomoc - chovat se tak, aby předcházel možným poraněním - znát pravidla při přecházení silnice a správně reagovat na barvy semaforu - být si vědom možných rizik vyplývajících z mimořádných událostí (požár, dopravní nehoda apod.) 	<p>Člověk a zdraví</p> <p>Lidské tělo. Osobní hygiena. Sebeobsluha. Zdravá strava. Ovoce a zelenina. Nemoc. Sdělení obtíží. Osobní bezpečí. Žádosti o pomoc. Zásady bezpečného chování. Bezpečné chování v silničním provozu. Mimořádné události. Různá nebezpečí a rizika.</p>		

		5. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> - znát základní orientační body své cesty do školy - sdělit dle svých individuálních možností zážitky z výletů a vlastních cest - uvědomovat si nutnost dodržování pravidel při kolektivních hrách - znát základní dopravní značky a zásady bezpečnosti pro chodce popř. cyklisty 	Místo, kde žijeme Cesta do školy. Zvláštnosti různých regionů. Osobní zážitky. Znaky krajiny v ročních obdobích. Zásady bezpečného chování. Základy dopravní výchovy.		
<ul style="list-style-type: none"> - znát zásady společenského a slušného chování mezi lidmi - uvědomovat si nutnost pomoci slabším spolužákům - pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti a povolání a přiřadit k nim předměty potřebné k jejich vykonávání - chápat rozdíl mezi dobrem a zlem, vhodným a nevhodným chováním apod. - aktivně se vyhýbat nebezpečným situacím a umět popsat možná rizika související s určitými činnostmi 	Lidé kolem nás Zásady společenského chování. Mezilidské vztahy. Zdraví a postižení. Pracovní činnosti a povolání. Základy etiky a slušného chování. Pozitivní a negativní emoce. Sociálně patologické jevy a jejich prevence. Osobní bezpečí. Úrazy. Krizové a nebezpečné situace.		<p style="text-align: center;"><u>OSV 3/2</u></p> <p><u>Učivo:</u> Mezilidské vztahy, respektování odlišností.</p> <p><u>Téma:</u> Vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.</p> <p><u>Přínos pro žáka:</u> Žák se učí toleranci k odlišnostem a zvláštnostem svých spolužáků. Upřednostňuje morální hodnoty před materiálními výhodami.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vědět, že číslice od 1 do 12 určují na hodinách čas - chápat souvislosti a vztah mezi dějem v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - znát a s pomocí vyjmenovat 12 měsíců v roce - určit aktuální měsíc s pomocí slovní nápovědy nebo obrázku - rozlišovat mezi moderní dobou a dobou dávné 	Lidé a čas Orientace v čase. Hodiny. Dějové souvislosti. Měsíce v roce. Kalendář. Moderní doba. Základní poznatky z dějin. Významné historické události naší země.		

<ul style="list-style-type: none"> - minulosti s pomocí obrázků - mít povědomí o základních historických událostech naší země - mít povědomí o nejvýznamnějších pověstech vztahujících se k naší zemi a regionu - přiřadit typické znaky a činnosti k nejvýznamnějším svátkům a tradicím 	<p>Pověsti. Tradice a svátky.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišit rostliny na stromy a keře - znát nejběžnější druhy exotických zvířat - znát nejběžnější zástupce listnatých a jehličnatých stromů - znát typické zástupce ovocných stromů - určit s pomocí názoru, co je pro přírodní prostředí škodlivé 	<p>Rozmanitost přírody Stromy a keře. Sady a zahrady. Exotická zvířata. Zvířata žijící v zajetí (ZOO). Les a jeho význam. Listnaté a jehličnaté stromy. Lesy a parky. Ovocné stromy. Ochrana přírody a životního prostředí.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomit si, že některé potraviny a nápoje jsou zdraví prospěšné a jiné škodlivé - vědět, že některé zdravotní obtíže souvisí se špatnými stravovacími a životními návyky - umět požádat o pomoc v případě svého ohrožení a ohrožení jiných osob - snažit se v rámci svých možností ošetřit drobné poranění - vědět, že doprava a chování chodců jsou řízena závaznými pravidly, která je třeba dodržovat - chovat se tak, aby předcházel nebezpečným situacím a ohrožením při mimořádných událostech 	<p>Člověk a zdraví Péče o zdraví. Zdravá výživa. Pitný režim. Předcházení nemocem. Zneužívání škodlivých látek. Osobní bezpečí. Ochrana před zneužíváním a obtěžováním. Ošetření drobných poranění. Zásady bezpečného chování v silničním provozu. Mimořádné události.</p>		

		6. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> - popsat svou cestu do školy s pomocí otázek - poznat významné instituce našeho města a mít základní povědomí o jejich významu - umět určit vhodná místa k výletům, rekreaci, prázdninovým aktivitám apod. - aktivně uplatňovat zásady bezpečnosti při hrách - aktivně uplatňovat zásady bezpečného pohybu ve městě, na křižovatkách apod 	<p>Místo, kde žijeme Orientace v okolí. Význačná místa a instituce v obci a jejím okolí. Regionální zvláštnosti. Zvláštnosti zahraničních zemí. Zásady bezpečného chování. Základy dopravní výchovy. Úrazy a dopravní nebezpečí.</p>		<p style="text-align: center;"><u>VDO 3</u></p> <p><u>Učivo:</u> Významné instituce města, Krajský úřad, Radnice a její zaměstnanci. <u>Téma:</u> Obec jako základní jednotka samosprávy státu. <u>Přínos pro žáka:</u> Žák se setkává s významnými politickými osobnostmi našeho města v rámci školních akcí a učí se chápat jejich aktivity pro chod naší školy.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - aktivně uplatňovat zásady společenského a slušného chování mezi lidmi – v rodině, ve škole, v jiném prostředí - aktivně pomáhat slabším spolužákům - tolerovat zvláštnosti jiných lidí - pojmenovat, napodobit a stručně vysvětlit obsah nejběžnějších pracovních činností a povolání - snažit se vhodně chovat ke svému okolí, upřednostňovat prosociální chování, popř. umět na nesprávné jednání upozornit - vědět, na koho se v případě ohrožení obrátit, a znát důležitá telefonní čísla 	<p>Lidé kolem nás Zásady společenského chování. Zásady slušného chování. Zdraví a postižení. Multikulturní zvláštnosti. Pracovní činnosti a povolání. Základy etiky. Prosociální chování. Sociálně patologické jevy a jejich prevence. Mezilidské vztahy. Důležitá telefonní čísla. Nebezpečné a krizové situace.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - znát funkci malé a velké ručičky na hodinách a dle toho určit celou hodinu - aktivně užívat pojmy včera, dnes a zítra 	<p>Lidé a čas Orientace v čase. Celé hodiny. Minulost, přítomnost a budoucnost.</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - a v rámci možností užívat pro různé děje správné mluvnické kategorie - přiřadit k ročnímu období dané měsíce s pomocí slovní nápovědy nebo obrázku - určit, které činnosti jsou typické pro dané roční období a jednotlivé měsíce - vyjmenovat některé základní rozdíly mezi současným způsobem života a životem v minulosti - znát některé významné historické události týkající se naší země - znát některé postavy z našich nejznámějších pověstí - znát některé z nejvýznamnějších historických objektů v našem regionu 	<p>Roční období. Měsíce v roce. Kalendář. Sezónní činnosti a hry. Tradice a svátky. Současnost a minulost. Rozdílné způsoby života. Významné historické události naší země. Významné historické objekty města. Pověsti.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - k běžným druhům stromů a keřů přiřadit jejich plody - vědět, jakým způsobem můžeme pečovat o volně žijící zvířata zejména v zimních měsících - umět s pomocí třídít odpad - snažit se v rámci svých možností chránit přírodu a životní prostředí 	<p>Rozmanitost přírody Stromy, keře a jejich plody. Volně žijící zvířata. Péče o zvířata a ptáky. Životní prostředí. Třídění odpadu. Ochrana přírody. Chování v přírodě. Péče o životní prostředí.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vědět, které látky jsou zdraví škodlivé, a je třeba se jich vyvarovat - vědět, že při mimořádných událostech se obracíme na specializované odborníky (záchranná služba, hasiči, policie) - vědět, které prostředky potřebujeme k ošetření drobných poranění a popř. je umět i použít - znát některé z důležitých dopravních značek a správně na ně reagovat 	<p>Člověk a zdraví Návykové látky. Preventivní chování. Ochrana zdraví. Mimořádné události. Integrovaný záchranný systém. Úrazy a poranění. Léky a ošetření. Základy dopravní výchovy. Bezpečné chování v silničním provozu.</p>		

- uposlechnout pokynu dospělé osoby při mimořádných událostech a ohrožujících situacích	Chování při mimořádných událostech. Nebezpečné situace.		
---	--	--	--

UČEBNÍ OSNOVY SVÍTÁNÍ/ZŠ speciální pro žáky se středně těžkým mentálním postižením

Vzdělávací oblast:	Jazyková komunikace
Vyučovací předmět:	Čtení
Období - ročník:	1. stupeň – 2. období – 4. – 6. ročník
Počet hodin:	3 hod. týdně
Učební texty:	Náš Slabikář 1. díl a 2. díl (Parta) Tabulky ke čtení I, II (Scientia) Zahrajeme si pohádky (Alter) Pávková, Říkej si se mnou (Computer Press) První čtení – učební pomůcka pro alternativní výuku čtení s využitím globální metody (Parta)
Doplňkové texty:	Dudek, Povídej pohádku (Librex) Dětská literatura Dětské časopisy Fialová a kol. Rozumíš mi? (Blug)

CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení řečových schopností a myšlení
- srozumitelnému vyjadřování ústní i písemnou formou a kultivovanému projevu v běžných situacích
- dorozumívání v běžných komunikačních situacích, ke sdělování názorů
- osvojení techniky čtení a psaní
- získávání základních dovedností pro pochopení čteného textu
- zvládnutí orientace v jednoduchých textech různého zaměření
- získávání zájmu o čtení a rozvíjení schopnosti reprodukovat snadný krátký text
- zvládnutí opisu jednoduchého textu, psaní krátkých slov i podle diktátu
- praktickému využití získané dovednosti psaní

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Tento předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Jazyková komunikace. Předmět čtení vyučujeme v 1. – 10. ročníku tři hodiny týdně (v 1. a 2. ročníku výuka rozšířena o jednu vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace).

Výuka čtení probíhá především ve třídě individuální nebo skupinovou formou.

Vyučovací předmět čtení přispívá k rozvoji vyjadřovacích a komunikačních schopností žáků. Žáci si postupně osvojují písmena, slova a věty, které vedou k rozvíjení čtecí dovednosti, vnímání obsahu čteného textu a čtení krátkého textu s porozuměním.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- předkládáme žákům dostatek motivačních materiálů pro rozvoj čtenářských dovedností
- nabízíme žákům řadu aktivačních metod, které jim napomohou při postupném osvojování čtenářských dovedností
- umožňujeme žákům využít naučené vědomosti a dovednosti při vyhledávání informací
- využíváme počítače při rozvoji čtenářských dovedností

Kompetence k řešení problémů:

- chválíme žáky za snahu a vedeme je k tomu, aby problém dořešili i přes prvotní neúspěch
- nabízíme žákům individuálně upravené pomůcky, které jim pomohou usnadnit postupné osvojování čtenářských dovedností
- učíme žáky požádat o radu a pomoc při samostatné práci

Kompetence komunikativní:

- podněcujeme žáky ke spolupráci a komunikaci ve skupině
- klademe žákům návodné otázky podněcující ke spolupráci a komunikaci
- vedeme žáky k samostatnému vyprávění a popisu dějů
- učíme žáky vedení jednoduchých rozhovorů

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k uplatnění osvojených čtenářských dovedností při běžném občanském životě
- upozorňujeme žáky na pravidla občanského soužití a základní společenské normy

Kompetence sociální a personální:

- nabízíme žákům dostatek situací pro osvojení si základních mezilidských vztahů
- vedeme žáky k respektování ostatních a ke vzájemné pomoci

Kompetence pracovní:

- dbáme na zásady zrakové hygieny při osvojování čtenářských dovedností
- vedeme žáky k plnění úkolů dle jednoduchých instrukcí
- dbáme na dokončení zadaného úkolu

Průřezová témata integrovaná do předmětu čtení v tomto období:

- v tomto předmětu nejsou zařazena žádná

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – 1. stupeň – 2. období

žák by měl

1. zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen
2. rozlišit stejně znějící slova různého významu
3. umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek
4. orientovat se ve větě
5. číst s porozuměním jednoduché věty
6. přednášet krátké říkanky a básničky

DÍLČÍ VÝSTUPY žák by měl	UČIVO	ČASOVÉ ZAŘAZENÍ	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		<u>4. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen - rozlišit a přečíst probíraná písmena - číst slova s předložkou U, u - přednášet krátké říkanky a básničky - soustředit se na poslech pohádek a vyprávění 	<p>Opakování učiva ze třetího ročníku. Hlávka a písmeno S, s, J, j, P, p, N, n. Vyvození hlávky a písmene s pomocí říkanky a obrázku. Slabiky s probíranými písmeny. Přiřazování slabik k obrázkům. Čtení slov s předložkami – U, u (u lesa, u tety, u mámy, u táty). Poslech pohádek a vyprávění. Jednoduché říkanky, básničky a říkadla.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - číst s porozuměním jednoduché věty - orientovat se ve větě 	Čtení dvojslabičných slov a jednoduchých vět s těmito písmeny.		
- číst dvojslabičná slova s otevřenou slabikou	Čtení dvojslabičných slov s otevřenou slabikou. Pusa, pila, sova, Jana, Nela, nosí, sype.		
- číst trojslabičná slova s uzavřenou slabikou	Čtení jednoslabičných slov s uzavřenou slabikou sám, nos, Jan, pán, nám, pes.		
<ul style="list-style-type: none"> - spolupracovat se spolužákem ve dvojici, soutěžit - spolupracovat se spolužáky ve skupině, soutěžit 	Práce žáků ve dvojici – čtení a skládání slabik nebo obrázků. Práce žáků ve skupině.		
	U probíraných tiskacích písmen, slabik nácvik čtení v jejich psací podobě.		
<ul style="list-style-type: none"> - umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek - přečíst slovo - přečíst slovo vyjadřující činnost - umět použít písmena A, I ve funkci spojky mezi dvěma obrázky - vybrat správné slovo k obrázku - přiřadit správný obrázek ke slovu 	<p>Globální čtení – práce s obrázkem na téma: Kuchyně, Ptáci, Nářadí, Příroda. Činnosti – co kdo dělá? (mává, pije, jí, myje, píše, čte, jde, stojí, sedí, maluje). Práce se situačními obrázky – Škola – třída, Na dvoře, Koupelna. Na slovní pokyn ukazuje žák jednotlivosti, učitel přiřazuje slovo, žák čte. Po nácviku přiřazuje sám</p>		

- tvořit jednoduché slovní spojení	a čte. Písmena A – I použijeme jako spojku mezi dvěma obrázky. Po procvičení obrázek nahradíme slovem a tvoříme jednoduché věty: Pes a kočka, tabule i lavice. Učitel předloží jeden obrázek a 2 - 3 slova, žák vybírá správné slovo.		
	Učitel předloží 2 - 3 obrázky a jedno slovo, žák vybírá příslušný obrázek. Tvoříme věty se slovy, které pojmově znamenají činnosti: Kočka pije.		
		<u>5. ročník</u>	
	Opakování učiva ze 4. ročníku.		
- rozlišit a přečíst probraná písmena - rozlišit počáteční hlásku ve slově - číst slova s předložkami do, na, v	Hlásky a písmena Š, š, D, d, Z, z, K, k. Motivační říkanky k písmenům. Vyvození hlásky a písmene s pomocí říkanky a obrázku. Přiřazování slabik k obrázkům. Čtení slov s předložkami – Do, do Na, na V, v (do lesa, do školy, do mísy, v lese, na míse).		
- číst dvojslabičná slova	Čtení dvojslabičných slov s těmito písmeny šála, šaty, šije, dopis, doma, datel, Dana, zelí, zima, kolo, kosa.		
- číst tříslabičná slova	Čtení tříslabičných slov s těmito písmeny šijeme, dopisy, Zuzana, košile.		
- číst jednoduché věty	Čtení vět obsahující snadná slova s přiměřeným obsahem.		
- udržet pozornost při poslechu pohádek - seznámit se s literaturou pro děti	Poslech pohádek a vyprávění. Seznamování s literaturou pro děti.		
- zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen	U probíraných tiskacích písmen, slabik nácvik čtení v jejich psací podobě.		
- přečíst slovesa	Globální čtení – práce s obrázky na téma:		

<ul style="list-style-type: none"> - přiřadit slovo k obrázku z dvojice, trojice i více slov - tvořit krátké věty se slovesy 	<p>Činnosti – co kdo dělá? (pomáhá, dává, volá, jede, leze, leží, spí).</p> <p>Práce se situačními obrázky – Domov – kuchyně, Dětský pokoj, V jídelně.</p> <p>Učitel předloží dvojice, trojice i více natištěných slov, které žák zná a přiřazuje k obrázku.</p> <p>Tvorba vět se slovy, které pojmově znamenají činnosti: Kočka pije mléko.</p>		
		<u>6. ročník</u>	
	Opakování učiva z 5. ročníku.		
<ul style="list-style-type: none"> - osvojit si další probraná písmena - vyvozovat hlásku a písmena pomocí motivačních říkanek - přiřazovat slabiky k obrázkům - číst dvojslabičná slova s porozuměním - číst trojslabičná slova s porozuměním 	<p>Hlásky a písmena B, b, C, c, ou, au, R, r, Č, č.</p> <p>Motivační říkanky k písmenům.</p> <p>Vyvození hlásky a písmene s pomocí říkanky a obrázku.</p> <p>Přiřazování slabik k obrázkům.</p> <p>Čtení dvojslabičných slov boty, banán, buben, copy, cukr, auto, bouda, ryba, ruka, čelo.</p> <p>Čtení tříslabičných slov s porozuměním budeme, cibule, autobus, rameno, čepice.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - seznámit se s výukovými programy na PC - rozlišit stejně znějící slova různého významu 	<p>Výukové programy na PC.</p> <p>Čtení stejných slov různého významu.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - přednášet krátké říkanky a básničky - seznámit s dětskou literaturou - umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek - dramatizovat pohádku s loutkami 	<p>Přednes říkanek a básní.</p> <p>Seznámení s dětskou literaturou.</p> <p>Reprodukce pohádek podle ilustrací a návodných otázek.</p> <p>Dramatizace pohádek s možností využití loutek.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen 	<p>U probíraných tiskacích písmen, slabik nácvik čtení v jejich psací podobě.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vnímat mediální sdělení 	<p>Čtení reklamních textů a letáků.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenovat obrázek - doplnit významově vhodné slovo mezi dva obrázky 	<p>Globální čtení – práce s obrázky na téma:</p> <p>Činnosti – co kdo dělá? (mele, mete, pere, varí,</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - přečíst utvořenou větu - číst s porozuměním jednoduché věty - orientovat se ve větě - tvořit krátké věty se slovy má, to, je - kombinovat obrázky s těmito slovy 	<p>kope, hází, seká, nese, šije, kupuje).</p> <p>Situační obrázky – Obchod – potraviny, Obchod – Ovoce a zelenina, Obchod – oblečení.</p> <p>Doplňování významově vhodných slov vyjadřujících činnosti mezi dvěma obrázky a čtení vět: Teta nese konev.</p> <p>Tvorba slov má, to, je. Skládání slov z předem vybraných písmen.</p> <p>Tvorba dalších vět: To je husa, Máma má koláč.</p> <p>Sestavování krátkých textů o dvou i třech větách a jejich kombinování s obrázky: To je máma a táta. Je jaro. To je škola. Máma vaří maso. Táta jí ovoce a zeleninu. Eva kupuje boty a čepici.</p>		
--	--	--	--

UČEBNÍ OSNOVY SVÍTÁNÍ/ZŠ speciální pro žáky se středně těžkým mentálním postižením

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura
Vyučovací předmět:	Hudební výchova
Období - ročník:	1. stupeň - 2. období – 4. – 6. ročník
Počet hodin:	2 hod. týdně
Učební texty:	Já písnička 1 – 3 Hv pro 1. ročník ZŠ (SPN) Hv pro 1. ročník ZŠ (Nová škola) Písničky a říkadla s tancem – E. Kulhánková

CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání a rozvíjení tvořivých schopností a dovedností
- rozvíjení pozitivního vztahu k umění a jeho vnímání
- rozvíjení estetického cítění a vnímání prostředí
- ke kultivovanému vystupování a získávání sebedůvěry
- poznání, že kultura a umění obohacují život člověka
- poznávání národní kultury, její duchovní hodnoty a k vědomí ji chránit
- seznámení se s kulturou jiných národů a etnik

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Tento předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Předmět hudební výchova vyučujeme v 1. – 10. ročníku s touto hodinovou dotací: 1., 2. ročník 3 hodiny týdně, 3. – 10. ročník 2 hodiny týdně. V 1. a 2. ročníku a v 7. – 10. ročníku je výuka rozšířena o jednu vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá ve třídě a v místnosti muzikoterapie. Při výuce dochází ke spojování tříd a spojování žáků z různých ročníků. Velký prostor je věnován muzikoterapii.

Žáci se prostřednictvím hudby dokáží odreagovat od denních problémů, rozvíjí se jejich hudební cítění, smysl pro rytmus, intonace, paměť i neverbální komunikace. Učí se manipulovat s jednoduchými hudebními nástroji a doprovázet se při zpěvu.

Vystupováním žáků na různých kulturních a školních akcích se rozvíjí jejich sebevědomí.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- dáváme žákům možnost osvojit si a seznámit se s hrou na různé hudební nástroje v rámci jejich schopností

- neustálým opakováním a zdokonalováním upevňujeme poznatky a dovednosti (zpěv, hra na jednoduché nástroje, pohyb)

Kompetence komunikativní:

- vhodně využíváme metody nápodoby při nácviu hry na jednotlivé rytmické nástroje, improvizovaném pohybu, intuitivním zpěvu
- poskytujeme dostatek podnětů, metod, aby žák dokázal vyjádřit pohybem, hrou, zpěvem své pocity, prožitky, nálady

Kompetence sociální a personální:

- učíme děti kultivovanému chování při návštěvě koncertu, veřejných vystoupeních aj.
- vhodně vedeme žáky k tomu, aby se nebáli projevit na veřejnosti své nadání ve zpěvu, hře, pohybu

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k tomu, aby dokázali vhodně využívat času pro relaxaci a odpočinku vhodným poslechem relaxační hudby a hry na přírodní nástroje

Kompetence pracovní:

- podporujeme u žáka snahu o dokončení činnosti – naučení se textu, zvládnutí jednoduchých pravidel her se zpěvem, nácviu tanečků a pohybových etud
- učíme žáky, aby se uměli radovat z výsledků svého snažení – naučí se nové písně, zvládne doprovod, hezky zatančí...

Průřezová témata integrovaná do předmětu hudební výchova v tomto období:

- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – 1. stupeň – 2. období

žák by měl

1. zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem
2. rozlišit hudební a nehudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny: krátké – dlouhé, vyšší – nižší
3. správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší vyslovování při zpěvu i při rytmizaci říkadel
4. soustředit se na poslech jednoduchých skladeb
5. poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách
6. propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry

DÍLČÍ VÝSTUPY žák by měl	UČIVO	ČASOVÉ ZAŘAZENÍ	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		<u>4. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - snažit se správně dýchat a artikulovat, samostatně zpívat 	<p>Vokální činnosti Dechová cvičení. Zřetelná výslovnost při rytmizaci říkadel. Zpěv jednoduchých i složitějších písní. Zpěv sólový i skupinový s doprovodem (písň různého zaměření – výročí, svátky, roční období). Nácvik hudebních pásem na příležitostná vystoupení.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - umět zahrát jednoduchý rytmický doprovod - využívat hry na tělo 	<p>Instrumentální činnosti Jednoduché rytmizace písní a říkadel. Rytmus a pohyb. Hra na tělo. Hra na jednoduché nástroje. Nástroje Orffova instrumentáře. Hra na netradiční hudební nástroje – muzikoterapie.</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišit základní hudební nástroje - poznat píseň podle melodie - soustředit se na poslech - dodržovat pravidla slušného chování během koncertního vystoupení 	<p>Poslechové činnosti Využití různých nástrojů i přírodně laděných, CD nahrávky – poslech relaxační, vážné atd. hudby. Poslech zvuků přírody – vycházky. Muzikoterapie. Výška, síla, délka tónu. Rozpoznávání tempa a rytmu. Návštěva koncertu.</p>		<p style="text-align: center;"><u>OSV 1/3</u></p> <p><u>Učivo:</u> Návštěva koncertu – dodržování pravidel slušného chování během koncertního vystoupení <u>Téma:</u> Cvičení sebeovládání. <u>Přínos pro žáka:</u> Žákovi pomáhá k zvládnutí vlastního chování.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vyjádřit své pocity nálady pohybem - zvládat jednoduché taneční kroky 	<p>Hudebně pohybové činnosti Nácvik jednoduchých tanečků a pohybových her, pohybových improvizací. Pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami. Využití různých hudebních žánrů. Hudebně relaxační techniky.</p>		
		<u>5. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - snažit se správně dýchat a artikulovat - samostatně zpívat a snažit se čistě intonovat 	<p>Vokální činnosti Dechová cvičení. Rytmizace říkadel, zřetelná výslovnost. Zpěv písní jednoduchých i náročnějších. Zpěv s doprovody, intuitivní zpěv. Seznámení s předehranou, mezihrou, dohranou. Nácvik hudebních pásem na příležitostná vystoupení.</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - zvládat jednoduché doprovody k písním - poznat vybrané rytmické hudební nástroje - zdokonalovat techniku hry na rytmické nástroje 	<p>Instrumentální činnosti Rytmizace, jednoduché doprovody ve dvoudobém taktu. Užití dalších rytmických nástrojů. Rytmus a pohyb. Hra na tělo. Hra na netradiční, přírodně laděné nástroje – muzikoterapie.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - umět poznat další hudební nástroje a zařadit je podle svých možností vyjádřit náladu písně, skladby - rozlišit hudební a nehudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas - rozeznat tóny krátké – dlouhé, vyšší – nižší - soustředit se na poslech jednoduchých skladeb 	<p>Poslechové činnosti Výška, síla, délka tónu. Rozpoznávání tempa a rytmu. Poslech hry na další hudební nástroje (strunné, dechové, přírodně laděné...).</p> <p>Návštěva koncertu. Poslech CD nahrávek. Seznámení s alikvotním zpěvem. Pobyt v přírodě – poslech zvuků přírody. Muzikoterapie.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - zdokonalovat pohybový projev, využívat prvky tvořivé dramatiky - zvládnout jednoduché taneční kroky - propojit vlastní pohyb s hudbou 	<p>Hudebně pohybové činnosti Nácvik tanečků s obtížnějšími prvky (otočky, podupy...).</p> <p>Hudebně pohybové hry. Intuitivní ztvárnění nálady pohybem. Hudebně relaxační techniky.</p>		
		<u>6. ročník</u>	

<ul style="list-style-type: none"> - správně, hospodárně a pravidelně dýchat - snažit se o co možná nejlepší vyslovování při zpěvu i při rytmizaci říkadel - zpívat jednoduché písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem 	<p>Vokální činnosti Správné, hospodárně a pravidelné dýchání. Dechová cvičení. Zřetelná výslovnost při rytmizaci říkadel, při zpěvu. Zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu. Zpěv písní tematicky zaměřených. Intuitivní zpěv, sólový zpěv. Nácvik hudebních pásem.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - zdokonalovat se ve hře na rytmické nástroje a seznamovat se s technikou hry na další hudební nástroje - poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách 	<p>Instrumentální činnosti Hra na rytmické i melodické nástroje. Doprovodné hry k písním. Rytmus a pohyb, hra na tělo. Muzikoterapie.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - poznávat různé hudební nástroje a pojmenovat je - umět naslouchat zvukům přírody - rozlišit hudební a nehudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas - rozeznat tóny krátké – dlouhé, vyšší – nižší - soustředit se na poslech jednoduchých skladeb 	<p>Poslechové činnosti Nahrávky na CD. Návštěva koncertu. Vycházky do přírody – naslouchání zvuků přírody. Výška, síla, délka tónu. Rozpoznávání tempa a rytmu. Zpěvní hlasy. Zvuk hudebních nástrojů.</p>		<p style="text-align: center;">MEV 1</p> <p><u>Učivo:</u> Poznávání odlišných kultur v oblasti Hv, nahrávky na CD a DVD, návštěva koncertu, účast na veřejných vystoupení. <u>Téma:</u> Hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením. <u>Prínos pro žáka:</u> Žák si uvědomuje odlišnosti kultur různých národů v oblasti hudby.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat taneční kroky, dokázat pohybem vyjádřit náladu, své pocity - propojit vlastní pohyb s hudbou - zvládnout jednoduché taneční hry 	<p>Hudebně pohybové činnosti Opakování a seznamování se s novými tanečky. Dramatický pohyb. Zařazování dalších tanečních prvků (kolové, řadové tance apod.).</p>		

UČEBNÍ OSNOVY SVÍTÁNÍ/ZŠ speciální pro žáky se středně těžkým mentálním postižením

Vzdělávací oblast:	Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět:	Informatika
Období - ročník:	1. stupeň – 2. období - 5. – 6. ročník
Počet hodin:	1 hod. týdně
Učební texty:	Informatika pro základní školy 1 + metodika s CD Výukové programy

CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání možností výpočetní techniky, osvojení základních znalostí a dovedností práce s počítačem
- získání základních dovedností v oblasti informační gramotnosti
- rozvíjení myšlení, postřehu a koncentrace pozornosti
- rozvíjení a zdokonalování jemné motoriky
- zapojování více smyslů, k rozvíjení estetického cítění
- využívání potřebných informací
- komunikaci prostřednictvím výpočetní techniky
- získávání povědomí o nevhodném obsahu vyskytujícím se na internetu

CHARAKTERISTKA PŘEDMĚTU

Tento předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Předmět informatika vyučujeme v 5. – 10. ročníku v rozsahu jedna vyučovací hodina týdně. Výuka informatiky probíhá v učebně výpočetní techniky nebo ve třídách.

Vyučovací předmět žákům poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné k praktickému používání a využívání výpočetní techniky. Žáci se učí pracovat na počítači a používat i vhodné kompenzační pomůcky korigující jejich handicap (myš s přídatnými tlačítky, adaptér klávesnice, velkoplošné klávesnice, hlasový výstup).

Prostřednictvím práce s výukovými počítačovými programy si žáci osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni. Získané znalosti a dovednosti uplatňují při řešení praktických úkolů ve výchovně vzdělávacím programu, v praktickém životě se pro ně stávají výhodou tím, že jim usnadňují způsob komunikace.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- nabízíme žákům vhodné kompenzační pomůcky, které jim umožňují korigovat jejich handicap, učíme žáky s těmito pomůckami pracovat

- umožňujeme žákům využít naučené vědomosti a dovednosti při vyhledávání informací
- ukazujeme možnosti internetu jako prostředku dalšího vzdělávání a celoživotního učení

Kompetence k řešení problémů:

- chválíme žáky za snahu a vedeme je k tomu, aby problém dořešili i přes prvotní neúspěch
- nacházíme spolu se žáky alternativní informační zdroje
- umožňujeme prezentaci výsledků jejich práce s použitím softwarových a hardwarových prostředků

Kompetence komunikativní:

- působíme na žáky, aby se dokázali vyjádřit písemnou formou
- seznamujeme žáky s možnostmi komunikace přes internet (e-mail, chat, ICQ)

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k dodržování pravidel
- dbáme, aby žáci respektovali práva autorů SW

Kompetence sociální a personální:

- vybízíme žáky, aby si dokázali říct o pomoc a pomoc poskytlí

Kompetence pracovní:

- nabízíme vhodné kompenzační pomůcky, učíme žáky s nimi zacházet
- dodržujeme společně bezpečnost a hygienické zásady práce s výpočetní technikou
- dbáme na dokončení zadaného úkolu

Průřezová témata integrovaná do předmětu informatika v tomto období:

- v tomto předmětu nejsou zařazena žádná

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – 1. stupeň – 2. období

žák by měl

1. zvládat základní obsluhu počítače – zapnutí, vypnutí, práci s myší
2. pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu
3. zvládat psaní známých písmen na klávesnici
4. dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou

DÍLČÍ VÝSTUPY žák by měl	UČIVO	ČASOVÉ ZAŘAZENÍ	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		<u>5. ročník</u>	
- zapnout, vypnout počítač - přihlásit se do sítě	Zapnutí PC, přihlášení (uživatelské jméno, heslo), nabídka START, vypnutí PC.		
- zacházet s myší	Myší slovníček - dvojklik, klepnutí, táhnutí (přetažení), správné držení myši.		
- pracovat s programem Malování	Malování - spuštění aplikace, malování podle diktátu.		
- seznámit se s klávesnicí	Spuštění aplikace WordPad, orientace na klávesnici, psaní písmen na klávesnici.		
- pracovat s kalkulačkou	Kalkulačka - jednoduché příklady.		
- seznámit se s plochou	Plocha, okna, ikony na ploše, nastavení tapety plochy.		
- seznámit se s některými výukovými programy	Výukové programy.		
- seznámit se s hraním her na počítači	Hry na počítači.		
		<u>6. ročník</u>	
- zvládat základní obsluhu počítače – zapnout, vypnout počítač - ovládat práci s myší	Bezpečné zapnutí a vypnutí počítače, přihlášení k počítači. Myš - myší slovníček, správné držení myši, práce s myší. Aplikace Malování, WordPad, Kalkulačka.		
- zvládat psaní známých písmen na klávesnici	Psaní v programu WordPad. Orientace na klávesnici. Psaní velkých a malých písmen na klávesnici, psaní slabik, slov podle diktátu. Opravy chyb při psaní.		

- pracovat s vybranými aplikacemi podle pokynu	Malování - ukládání práce, otevření souboru. Kopírování - text, obrázky.		
- pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu	Výukové programy. Hraní her na PC.		
- dodržovat pravidla bezpečné práce s výpočetní technikou	Internet – spuštění aplikace, seznámení s internetem, vyhledávání informací. Rozdíl mezi reklamou a zprávou. Bezpečí a nebezpečí internetu. Když počítač zamrzne. Hygiena u počítače. Nebezpečné klávesy. Nápověda.		

UČEBNÍ OSNOVY SVÍTÁNÍ/ZŠ speciální pro žáky se středně těžkým mentálním postižením

Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět:	Matematika
Období - ročník:	1. stupeň - 2. období – 4. – 6. ročník
Počet hodin:	2 hod. týdně
Učební texty:	Pracovní sešit k počtům 1, 2, 3 (Septima) Počty střední stupeň 2. a 3. svazek pracovních listů (KPK) Pracovní sešity pro ZŠ praktickou

CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- osvojování a chápání matematických postupů, zvládnutí základních matematických dovedností
- rozvíjení paměti a logického myšlení prostřednictvím matematických operací
- používání matematických symbolů
- rozvíjení samostatnosti, vytrvalosti a koncentrace pozornosti
- vytváření prostorové představivosti
- uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě (měření, porovnávání velikostí, manipulace s penězi)
- rozvíjení spolupráce při společném řešení stanovených úkolů
- zdokonalování grafického projevu a základních rýsovacích dovedností

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Tento předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Předmět matematika vyučujeme v 1. – 10. ročníku s touto hodinovou dotací: 1. – 6. ročník 2 hodiny týdně, 7. – 10. ročník 3 hodiny týdně.

Výuka probíhá především ve třídě. Samostatně či ve skupinách žáci v rámci vyučování řeší i praktické úlohy – manipulace s mincemi a bankovkami, nakupování v obchodech, měření, vážení, sledování teploty, určování času, ...

Vyučovací předmět žákům poskytuje vědomosti a matematické dovednosti potřebné v praktickém životě, rozvíjí jejich prostorovou a směrovou orientaci, logické myšlení a paměť. Žáci se učí používat geometrické pomůcky a pomůcky, které jim usnadňují korigovat nedostatky v numerickém počítání. Učí se používat i výpočetní techniku a vhodné výukové programy.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- používáme ve velké míře názorné pomůcky a reálné předměty

- nabízíme žákům vhodné kompenzační pomůcky, které jim umožňují korigovat nedostatky jejich matematického nadání, učíme žáky s těmito pomůckami pracovat
- umožňujeme žákům využít naučené vědomosti a dovednosti v praktických činnostech
- vedeme žáky k hodnocení průběhu i výsledku vlastní práce

Kompetence k řešení problémů:

- zaměřujeme se na problémy každodenního života
- směřujeme žáky k tomu, aby popsali slovně problém a našli řešení
- dáváme žákům možnost vyhledat si informace
- chválíme žáky za snahu a vedeme je k tomu, aby problém dořešili i přes prvotní neúspěch

Kompetence komunikativní:

- podněcujeme žáky, aby naslouchali spolužákům
- působíme na žáky, aby se dokázali vyjádřit
- vedeme žáky, aby se drželi tématu

Kompetence občanské:

- umožňujeme žákům, aby se podíleli na vytváření pravidel
- vedeme žáky k dodržování pravidel, plnění svých povinností
- pobízíme žáky k tomu, aby nabídli pomoc

Kompetence sociální a personální:

- pracujeme se skupinami žáků a preferujeme úkoly z praktického života
- směřujeme žáky k aktivitě při skupinové práci
- vybízíme žáky, aby si dokázali říct o pomoc

Kompetence pracovní:

- nabízíme vhodné kompenzační pomůcky, učíme žáky zacházet s pomůckami
- dodržujeme společně bezpečnost práce
- dbáme na dokončení zadaného úkolu

Průřezová témata integrovaná do předmětu matematika v tomto období:

- v tomto předmětu nejsou zařazena žádná

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – 1. stupeň - 2. období

ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ

žák by měl

1. orientovat se v pojmech větší – menší, kratší – delší, širší – užší
2. rozlišovat vlevo – vpravo, uprostřed
3. orientovat se na ploše
4. porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků
5. třídit předměty podle pořadí ve skupinách
6. přiřazovat předměty podle číselné řady

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

žák by měl

7. číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100
8. umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku
9. sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku
10. psát čísla do 100
11. zvládat snadné příklady v oboru do 100 bez přechodu přes desítku
12. zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu

13. řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
14. umět použít kalkulačtor

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

žák by měl

15. používat výrazy vpravo – vlevo
16. rozlišovat pojmy rok, měsíc, den
17. určit čas s přesností na celé hodiny
18. znát základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram
19. doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20
20. uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi

ZÁKLADY GEOMETRIE

žák by měl

21. kreslit křivé a přímé čáry
22. poznat rozdíl mezi čarou a přímkou
23. používat pravítko při rýsování přímek
24. změřit délku předmětu

DÍLČÍ VÝSTUPY žák by měl	UČIVO	ČASOVÉ ZAŘAZENÍ	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		<u>4. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - rozdělovat předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu - určovat pojmy všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, větší – menší, kratší – delší 	<p>Třídění materiálu, rozdělování do skupin.</p> <p>Rozdělování předmětů dle vlastností – s názorem.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - zacházet s číslicemi 1, 2, 3, 4, 5 - používat výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, předu, vzadu 	<p>Číselná řada 1 – 5, 5 – 1, sčítání a odčítání čísel do 5 s názorem, porovnávání s názorem.</p> <p>Orientace v prostoru, orientace na stránce.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - číst a psát číslice 6, 7, 8, 9 - používat číslici 6, 7, 8, 9 - rozkládat čísla v oboru do 6, 7, 8, 9 - sčítat a odčítat v oboru do 6, 7, 8, 9 - psát číslice 1 – 9 podle diktátu 	<p>Čtení, psaní číslic v oboru do 6, 7, 8, 9.</p> <p>Číselná řada v oboru do 6, 7, 8, 9, početní představa a porovnávání čísel v oboru do 6, 7, 8, 9.</p> <p>Rozklad čísel v oboru do 6, 7, 8, 9.</p> <p>Sčítání, odčítání v oboru do 6, 7, 8, 9 – s názorem.</p> <p>Psaní číslic podle diktátu v oboru do 6, 7, 8, 9.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - znát a používat matematické pojmy +, –, = - orientovat se v číselné řadě 1 až 9 - manipulovat s platidly - používat kalkulaátor 	<p>Sčítání, odčítání a porovnávání čísel do 9 – s názorem, matematický zápis pomocí +, –, =.</p> <p>Rozklad čísel v oboru do 9 – s názorem.</p> <p>Číselná řada 1 – 9 vzestupně i sestupně.</p> <p>Mince 1Kč, 2Kč, 5Kč, 10Kč.</p> <p>Jednoduché slovní úlohy s názorem.</p> <p>Práce s kalkulačkou.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozeznat a pojmenovat základní geometrické tvary na různých předmětech - pracovat s pravítkem při rýsování 	<p>Základní geometrické tvary na konkrétních předmětech.</p> <p>Pravítko – sestavení čáry pomocí pravítka.</p>		

		<u>5. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat pojmy větší – menší, kratší – delší, širší – užší - orientovat se vpravo – vlevo - orientovat se na ploše - číst, psát a porovnávat čísla do 9 - sčítat a odčítat čísla v oboru do 9 - pracovat s pravítkem 	<p>Rozdělování předmětů, třídění do skupin.</p> <p>Prostorová orientace, orientace na papíru.</p> <p>Číselný obor do 9.</p> <p>Práce s kalkulaátorem.</p> <p>Sestrojení čáry pomocí pravítka.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků - dokázat vyvodit číslo 10 - rozkládat čísla do 10 - dokázat vyvodit číslici 0 - rozlišovat pojmy rok, měsíc, den 	<p>Porovnávání, skupiny předmětů daného počtu.</p> <p>Čtení a psaní čísla 10.</p> <p>Rozklad čísel v oboru do 10.</p> <p>Početní spoje s nulou, pojem nic.</p> <p>Pojmy den, měsíc, rok.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - přiřazovat předměty podle číselné řady - číst, psát čísla v číselném oboru 0 – 10 - sčítat, odčítat a porovnávat číslice v oboru do 10 - rozkládat čísla v oboru do 10 - rozlišovat čas s přesností na hodiny - manipulovat s penězi v daném oboru 	<p>Číselná řada 0 – 10, přiřazování počtu prvků.</p> <p>Číselný obor do 10.</p> <p>Čtení, psaní čísel v oboru 0 – 10 i podle diktátu.</p> <p>Sčítání, odčítání a porovnávání čísel v oboru do 10.</p> <p>Zápis příkladů pomocí znaků +, -, =.</p> <p>Rozklad čísel v oboru do 10.</p> <p>Určování času – hodina.</p> <p>Mince 1Kč, 2Kč, 5Kč, 10Kč – nákupy.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - orientovat se v číselné řadě 0 – 20 - číst, psát čísla 11 – 20 - sčítat, odčítat a porovnávat čísla v oboru 0 – 20 bez přechodu přes desítku s názorem - řešit jednoduché slovní úlohy s názorem - pracovat s kalkulaátorem 	<p>Číselná řada 0 – 20, přiřazování počtu prvků.</p> <p>Čtení, psaní čísel 11 – 20.</p> <p>Sčítání a odčítání v oboru do 20 s názorem.</p> <p>Porovnávání čísel v oboru do 20 pomocí znaků >, <, =.</p> <p>Jednoduché slovní úlohy.</p> <p>Ověřování správnosti výsledků na kalkulaátoru.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - porovnávat délky předmětů pomocí pravítka (delší – kratší) - poznat rozdíl mezi čarou a přímkou - používat pravítko při rýsování přímek 	<p>Měření délky předmětů pomocí pravítka.</p> <p>Kreslení křivé a přímé čáry.</p> <p>Rýsování přímky.</p>		

		6. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> - orientovat se bezpečně v pojmech větší – menší, kratší – delší, širší – užší - rozlišovat vlevo – vpravo, uprostřed - orientovat se na ploše 	<p>Třídění předmětů. Prostorová orientace, orientace na ploše. Rozlišování vlevo – vpravo, uprostřed.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků - třídit předměty podle pořadí ve skupinách - přiřazovat předměty podle číselné řady 	<p>Porovnávání množství. Tvoření skupin o daném počtu prvků. Pořadí předmětů. Číselná řada. Přiřazování předmětů podle číselné řady.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - číst, psát a porovnávat čísla v oboru 0 – 20 (i na číselné ose) - zapsat jednoduché příklady podle diktátu 	<p>Číselný obor do 20, číselná osa. Čtení, psaní a porovnávání čísel v oboru do 20. Diktát příkladů.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozkládat čísla do 20 bez přechodu přes desítku - řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku - sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku - zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu - doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20 - používat kalkulačtor 	<p>Rozklad čísel do 20. Sčítání, odčítání čísel v oboru do 20 bez přechodu přes desítku. Zápis příkladů pomocí znaků +, –, =. Číselná řada do 20. Posloupnost čísel. Řešení jednoduchých slovních úloh. Slovní úlohy v oboru do 20 bez přechodu přes desítku. Sčítání a odčítání s názorem do 20 s přechodem přes desítku. Práce s kalkulačtorem.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat numeraci do 100 - poznat a psát čísla do 100 - zvládat snadné příklady v oboru do 100 bez přechodu přes desítku - umět používat kalkulačtor 	<p>Numerace do 100. Čtení a psaní čísel do 100. Snadné příklady v oboru do 100 bez přechodu přes desítku. Práce s kalkulačtorem.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - určit čas s přesností na celé hodiny - znát základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram - uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi 	<p>Určování času s přesností na celé hodiny. Práce s hodinami. Jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram. Praktické úkoly na měření a vážení. Manipulace s penězi.</p>		

<ul style="list-style-type: none">- používat pravítko, rýsovat přímku- znát a používat pojmy čára, přímka- poznat rozdíl mezi čarou a přímkou- změřit délku předmětu podle pravítka	Kreslení křivých a přímých čar. Čára, přímka. Rozdíl mezi čarou a přímkou. Rýsování podle pravítka. Měření narýsovaných přímek, měření předmětů.		
--	---	--	--

UČEBNÍ OSNOVY SVÍTÁNÍ/ZŠ speciální pro žáky se středně těžkým mentálním postižením

Vzdělávací oblast:	Jazyková komunikace
Vyučovací předmět:	Psaní
Období - ročník:	1. stupeň - 2. období – 4. – 6. ročník
Počet hodin:	2 hod. týdně
Učební texty: (doporučené)	Obrázková abeceda (Blug) + písmenkové pexeso, písmenková kanasta, písmenkové loto Kresebné uvolňovací cviky pro prvňáčky (SPN) Zápasíme s tužkou (Dialog) Moje psaní (Talpa – Brno) Psaní jako hraní I. a II. díl (Blug) Písanka pro 1. roč. 3 - nácvik psaní písmen a číslic (Grafie – Ostrava) Písanka - 4. sešit pro 1. roč ZvŠ (Parta) Písanka 1. - 4. sešit pro 2. roč. ZvŠ Hůlková písanka (Parta) Výukové programy na PC k procvičování malých a velkých písmen abecedy Náš slabikář 1. a 2. díl (Parta) Tabulky ke čtení I., II. (Scientia) Slabikář Naše čtení 1. a 2. (Scientia)

CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení řečových schopností a myšlení
- srozumitelnému vyjadřování ústní i písemnou formou a kultivovanému projevu v běžných situacích
- dorozumívání v běžných komunikačních situacích, ke sdělování názorů
- osvojení techniky čtení a psaní
- získávání základních dovedností pro pochopení čteného textu
- zvládnutí orientace v jednoduchých textech různého zaměření
- získávání zájmu o čtení a rozvíjení schopnosti reprodukovat snadný krátký text
- zvládnutí opisu jednoduchého textu, psaní krátkých slov i podle diktátu
- praktickému využití získané dovednosti psaní

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Tento předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Jazyková komunikace. Předmět psaní vyučujeme v 1. – 10. ročníku s touto hodinovou dotací: 1., 2., 10. ročník 1 hodina týdně, 3. – 9. ročník 2 hodiny týdně. Vyučovací hodiny dělíme na menší časové úseky, aby bylo psaní procvičováno několikrát týdně.

Výuka psaní probíhá především ve třídě individuální formou. Při rozvíjení grafických dovedností začínáme od velkých tvarů a průpravných cviků, které se postupně zmenšují a zpřesňují. Soustavně dbáme na správný úchop psacího náčiní a správné sezení při psaní. Psaní malých psacích písmen a tvarů hůlkového písma probíhá souběžně s nácvikem čtení.

Žáci, kteří vzhledem k těžkému postižení či nejrůznějším grafomotorickým obtížím nezvládnou psací podobu písma budou psát pouze hůlkovým písmem, případně na PC.

Vyučovací předmět psaní v úzké spolupráci se čtením přispívá k rozvoji vyjadřovacích a komunikačních schopností žáků. Žáci postupně rozvíjí své grafické dovednosti, jemnou motoriku a grafomotoriku. Zároveň rozvíjí i myšlení. Předmět vede k postupnému zvyšování kvality grafického projevu a k praktickému využití získaných dovedností při písemné komunikaci.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- předkládáme žákům dostatek motivačních materiálů pro rozvoj grafických dovedností upravených dle individuálních potřeb
- nabízíme žákům řadu aktivačních metod, které jim napomohou při postupném osvojování grafických dovedností
- umožňujeme žákům využít naučené vědomosti a dovednosti při běžné každodenní komunikaci
- využíváme počítače jako jednoho z alternativních metod při rozvoji grafických dovedností

Kompetence k řešení problémů:

- chválíme žáky za snahu a vedeme je k tomu, aby problém dořešili i přes prvotní neúspěch
- nabízíme žákům individuálně upravené pomůcky, které jim pomohou usnadnit postupné osvojování grafických dovedností
- učíme žáky požádat o radu a pomoc při samostatné práci

Kompetence komunikativní:

- podněcujeme žáky ke spolupráci a komunikaci ve skupině
- klademe žákům návodné otázky podněcující ke spolupráci a komunikaci
- vedeme žáky k využívání grafických dovedností jako jednoho z hlavních komunikačních prostředků

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k uplatnění osvojených grafických dovedností při běžném občanském životě
- upozorňujeme žáky na pravidla občanského soužití a základní společenské normy

Kompetence sociální a personální:

- nabízíme žákům dostatek situací pro osvojení si základních mezilidských vztahů
- vedeme žáky k respektování ostatních a vzájemné pomoci

Kompetence pracovní:

- dbáme na zásady hygieny při osvojování grafických dovedností
- vedeme žáky k plnění úkolů dle jednoduchých instrukcí
- dbáme na dokončení zadaného úkolu

Průřezová témata integrovaná do předmětu psaní v tomto období:

- Osobnostní a sociální výchova
- Enviromentální výchova

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – 1. stupeň – 2. období

žák by měl

1. psát písmena, která umí číst
2. opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova
3. ovládat psaní hůlkového písma
4. psát písmena a slabiky podle diktátu
5. opsat číslice

DÍLČÍ VÝSTUPY žák by měl	UČIVO	ČASOVÉ ZAŘAZENÍ	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> - mít zájem o poznávání tvarů písmen a jejich porovnávání - zvládat hygienické návyky spojené se psaním - aktivně připravovat a udržovat účelný prostor pro psaní - používat grafické a psací pomůcky - dbát na správné držení psacího náčiní - mít dostatečně uvolněnou ruku - dbát na správné sezení při psaní - rozvíjet grafomotorické dovednosti malováním, kreslením - čtení procvičených písmen z předcházejících ročníků (a, á, í, í, e, é, m, o, ó, n, l, v, t) - procvičovat tvary naučených písmen malé psací abecedy hůlkových i psacích - automatizovat psací pohyb při psaní procvičených písmen - dodržovat tvar, velikost, sklon a rozestup písmen - nacvičovat spojování písmen do slabik a slov - rozlišovat psací a tiskací písmena - procvičovat tvary tiskacích i psacích písmen - opisovat a přepisovat jednoduché slabiky a slova 	<p>Opakování učiva z předešlých ročníků. Písmenkové pexeso, písmenková kanasta, písmenkové loto.</p> <p>Základní hygienické návyky spojené se psaním. Správné sezení. Hygiena zraku. Grafické i psací pomůcky a materiály. Držení psacího náčiní. Uvolňovací a kresebné cviky doprovázené rytmickými říkadly i hudebním doprovodem.</p> <p>Psaní jednotlivých prvků písmen a číslic (čáry, oblouky, zátrhy, ovály, kličky, vlnovky). Automatizace psacího pohybu. Tvar, sklon, velikost písma. Rozestup mezi písmeny. Spojování písmen. Doplňování počátečních písmen k obrázkům. Spojování procvičených písmen malé psací abecedy do slabik a slov (le, li, lu, me, na, ne, ano, ví, ve, tu, te, ta, ...).</p> <p>Vyhledávání stejných slabik a slov – psací i tiskací tvary písmen. Opis slabik a slov. Přepis tiskacích písmen. Psaní písmen, slabik a snadných slov podle diktátu.</p>	4. ročník	<p style="text-align: center;">OSV 2/4</p> <p><u>Učivo:</u> Písmenkové pexeso, písmenková kanasta. <u>Téma:</u> Rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se). <u>Přínos pro žáka:</u> Respektující komunikace, řešení konfliktů, dovednost spolupracovat.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - psát nově nacvičená písmena 	<p>Nácvik průpravných tvarových prvků písmen a jejich psaní (y, s, j). Nácvik průpravných tvarových prvků a psaní písmen (V, p, n, N).</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - psát písmena, slabiky a slova podle diktátu - psát slova podle obrázků 	<p>Procvičování probraných písmen pomocí výukových programů na PC a využitím tabulek ke čtení</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - opisovat a přepisovat jednoduché věty - psát číslice 	<p>k procvičování malých a velkých písmen. Hry se slovy – přiřazování jednoduchých psaných slov k obrázkům (pes, vosa, síto, maso, sova, vana, ...). Psaní slabik a slov s nově procvičenými písmeny. Nácvik psaní číslic. Opis a přepis slabik, slov. Shrnutí učiva.</p>		
		<u>5. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjet grafomotorické dovednosti - mít dostatečně uvolněnou ruku - rozlišovat psací a tiskací písmena - psát tvary procvičených písmen hůlkových i psacích - doplňovat počáteční písmena, slabiky, slova k obrázkům - rozlišovat velká a malá písmena - rozlišovat psací a tiskací písmena - opisovat a přepisovat jednoduché slabiky a jednoslabičná slova - doplňovat počáteční písmena, slabiky, slova k obrázkům - psát písmena, slabiky a slova podle diktátu - opisovat číslice - opisovat a přepisovat dvojslabičná slova a jednoduché věty - psát písmena, slabiky a slova podle diktátu - opisovat a přepisovat jednoduché věty 	<p>Opakování učiva z předešlých ročníků. Základní hygienické návyky spojené se psaním. Uvolňovací a kresebné cviky. Automatizace psacího pohybu. Čtení procvičených písmen z předcházejících ročníků. Psaní probraných písmen malé psací abecedy. Doplňování počátečních písmen k obrázkům. Písmenkové pexeso, písmenková kanasta, písmenkové loto. Nácvik průpravných tvarových prvků a nácvik psaní písmen (š, d). Nácvik průpravných tvarových prvků a nácvik psaní písmen (z, Z). Čtení napsaných písmen, slabik a slov s písmenem š, d, z. Hledání stejných slabik – psací a tiskací tvary písmen. Psaní slabik a slov s nově procvičenými písmeny (opis a přepis). Psaní slov podle obrázků (tabulky). Nácvik průpravných tvarových prvků a psaní písmene (k). Čtení napsaných písmen, slabik a slov s písmenem k.</p>		

	<p>Dvojice slov (malý kůl x kolík, malý les x lesík, malý koš x košík). Nácvik psaní číslic. Procvičování probraných písmen pomocí výukových programů na PC a využitím tabulek ke čtení k procvičování malých a velkých písmen. Psaní slabik a slov s nově procvičenými písmeny (opis a přepis). Psaní písmen, slabik a snadných slov podle diktátu. Opis a přepis jednoduché věty na tabuli a do sešitu. Hry se slovy – přiřazování jednoduchých psaných slov k obrázkům. Psaní slov k obrázkům. Opis a přepis slov. Psaní slovních spojení – snadné věty. Shrnutí učiva.</p>		
		<u>6. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat psací a tiskací písmena - psát tvary procvičených písmen hůlkových i psacích - umět napsat hůlkovým písmem slova - psát slova k obrázkům do Písanky - hledat stejné slabiky a slova - rozlišovat velká a malá písmena - psát slabiky - hledat stejné slabiky a slova - opisovat a přepisovat jednoslabičná, dvojslabičná slova - opisovat číslice - psát písmena, slabiky a slova podle diktátu 	<p>Opakování učiva z předešlého ročníku. Základní hygienické návyky spojené se psaním. Automatizace psacího pohybu. Čtení procvičených písmen, slabik a slov z předcházejících ročníků. Doplňování počátečních písmen k obrázkům. Psaní probraných písmen malé i velké psací abecedy. Nácvik průpravných tvarových prvků a psaní písmene (b). Čtení napsaných písmen, slabik a slov s písmenem b. Opis vět z Písanky. Nácvik průpravných tvarových prvků a psaní písmene (c, C). Čtení napsaných písmen, slabik a slov s písmenem c. Nácvik psaní dvojhlásky (ou, au). Čtení napsaných písmen, slabik a slov s dvojhláskou</p>		

	<p>ou, au. Nácvik průpravných tvarových prvků a psaní písmene (r). Čtení napsaných písmen, slabik a slov s písmenem r. Hledání stejných slabik – psací a tiskací tvary písmene. Doplňuje psaná slova k obrázkům. Nácvik průpravných tvarových prvků a psaní písmene (č, ě). Čtení napsaných písmen, slabik a slov s písmenem č. Opis a přepis snadných vět. Manipulační činnosti – hledání stejných slabik a slov (tiskací a psací tvary). Nácvik psaní číslic. Psaní slabik a slov (opis a přepis). Psaní slabik a slov s nově procvičenými písmeny (opis a přepis). Psaní písmen, slabik a snadných slov podle diktátu. Opis a přepis jednoduché věty na tabuli a do sešitu. Opakování psaní a čtení hůlkového písma. Psaní písmen, slabik a snadných slov podle diktátu. Procvičování probraných písmen pomocí výukových programů na PC a využitím tabulek ke čtení k procvičování malých a velkých písmen. Hry se slovy – přiřazování jednoduchých psaných slov k obrázkům. Psaní slovních spojení – snadné věty. Shrnutí učiva.</p>		<p style="text-align: center;">ENV 4</p> <p><u>Učivo:</u> Psaní snadných vět. <u>Téma:</u> Prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví). <u>Přínos pro žáka:</u> Získávání informací k ochraně životního prostředí.</p>
--	---	--	--

PRŮŘEZOVÉ TÉMA:

V PŘEDMĚTU:

ROČNÍK:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

PSANÍ

4.

OSV 2/4 – Spolupráce a soutěživost

Učivo: Písmenkové pexeso, písmenková kanasta.

Téma: Rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se).

Přínos pro žáka: Respektující komunikace, řešení konfliktů, dovednost spolupracovat.

PRŮŘEZOVÉ TÉMA:

V PŘEDMĚTU:

ROČNÍK:

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

PSANÍ

6.

ENV 4 – Vztah člověka k prostředí

Učivo: Psaní snadných vět.

Téma: Prostor a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví).

Přínos pro žáka: Získávání informací k ochraně životního prostředí.

UČEBNÍ OSNOVY SVÍTÁNÍ/ZŠ speciální pro žáky se středně těžkým mentálním postižením

Vzdělávací oblast:	Člověk a svět práce
Vyučovací předmět:	Pracovní výchova
Období - ročník:	1. stupeň – 2. období – 4. – 6. ročník
Počet hodin:	4. roč. 4 hod. týdně, 5. a 6. roč. 5 hod. týdně
Učební texty:	200 výtvarných činností, Portál Dalších 199 výtvarných činností, Portál 111 námětů pro tvořivou hru dětí, Portál Velká kniha pro malé mistry, Ikar Výtvarné techniky pro děti, Portál Časopis Sluníčko Internet – www.i-creative.cz

CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zvládnutí úkonů souvisejících se sebeobsluhou
- rozvoji motoriky, získání základních manuálních zručností a vytváření pracovních dovedností a návyků
- překonávání obtíží a dokončování pracovních úkolů
- práci v kolektivu a odpovědnosti za své i společné výsledky práce
- osvojení dovedností k praktickému užívání a zacházení s předměty denní potřeby, vhodně zvolenými nástroji, pomůckami a drobným nářadím
- porozumění zadaným jednoduchým pracovním postupům
- poznání pracovních činností, které napomáhají k využití volného času
- dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Tento předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Předmět pracovní výchova vyučujeme v 1. – 10. ročníku s touto hodinovou dotací: 1., 2. dvě hodiny týdně, 3. ročník tři hodiny týdně, 4. ročník čtyři hodiny týdně, 5. – 8. ročník pět hodin týdně, 9., 10. ročník šest hodin týdně.

Výuka probíhá ve třídách, pracovní dílně, na pozemku školy, venku (v hromadných dopravních prostředcích, obchodech, úřadech, ve městě,...).

Vyučovací předmět přináší základní pracovní dovednosti, návyky a postoje. Seznamuje žáky s různými pracovními materiály, postupy, činnostmi. Přípravuje žáky na jejich budoucí pracovní uplatnění v dospělosti.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- nabízíme žákům řadu pracovních činností, které mohou uplatnit v praktických situacích

Kompetence k řešení problémů:

- předkládáme žákům dostatek námětů k překonávání problémů souvisejících s pracovními činnostmi
- vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností při řešení problémů praktického života
- předkládáme žákům různé možnosti a postupy práce, odborníky na které se mohou v případě nesnázi obrátit

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k plnění pracovních činností podle slovního návodu
- nabízíme žákům možnosti a prostor k prezentaci svých pracovních výrobků a výsledků

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke skupinové spolupráci při pracovní výchově
- nabízíme dostatek exkurzí a návštěv v podnicích, které souvisí s pracovní výchovou
- seznamujeme žáky s riziky, která mohou nastat při pracovních činnostech a jejich efektivní a rychlé odstranění či ošetření

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k získávání základních pracovních dovedností a návyků

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k samostatnosti a soběstačnosti
- předkládáme žákům různé pracovní dovednosti, postupy a operace při plnění pracovních činností
- klademe důraz na trpělivost při pracovní výchově
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- vytváříme pracovní činnosti, při kterých žáci využívají spolupráce se svými spolužáky

Průřezová témata integrovaná do předmětu pracovní výchova v tomto období:

- Výchova demokratického občana

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – 1. stupeň – 2. období

SEBEOBSLUHA

žák by měl

1. pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci
2. zvládat běžnou údržbu oděvu i obuvi
3. dodržovat zásady účelného oblékání

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

žák by měl

4. pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z drobných materiálů
5. využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic
6. volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
7. udržovat pořádek na pracovním místě; dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce

PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ

žák by měl

8. provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
9. pracovat podle slovního návodu, předlohy
10. spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty
11. udržovat pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

žák by měl

12. znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin
13. ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny
14. volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
15. vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách
16. dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s rostlinami na zahradě

PRÁCE V DOMÁCNOSTI

žák by měl

17. znát základní vybavení kuchyně
18. připravit jednoduché pohoštění
19. uplatňovat zásady správné výživy
20. dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
21. zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji
22. vědět, jakým způsobem udržovat pořádek v bytě, ve třídě
23. udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti

DÍLČÍ VÝSTUPY žák by měl	UČIVO	ČASOVÉ ZAŘAZENÍ	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		<u>4. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - udržovat základní hygienické návyky - pečovat o své tělo, svůj zevnějšek a své osobní věci 	<p>Sebeobsluha. Mytí rukou a pracovního stolu. Úklid pracovních pomůcek.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - poznávat druhy a vlastnosti různých materiálů - pracovat podle předlohy - udržovat pořádek na pracovním místě 	<p>Práce s drobným materiálem.</p> <p>Práce s papírem. Trhání, stříhání, mačkání, lepení. Vytváření koláže, přáníčka. Stříhání jednoduché vystřihovánky.</p> <p>Práce s přírodninami. Sběr, třídění, nalepování, lisování. Vytváření koláží a otisků. Navlékání např. jeřabin.</p> <p>Práce s modelovací hmotou. Hnětení, válení, mačkání. Slepování šlikrem, vykrajování, vtlačování do forem. Vytváření jednoduché kachle, malého zvířátka nebo postavy.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - poznávat druhy a vlastnosti stavebnic - pracovat podle slovního návodu 	<p>Práce montážní a demontážní. Práce se stavebnicí. Spojování a rozkládání. Sestavování dle vzoru nebo pokynu.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - zkusit pečovat o nenáročnou květinu v bytě i zahradě - učit se používat lehké zahradní náčiní 	<p>Pěstitelské práce. Zalévání květin. Práce na zahradě. Úklid v okolí školy.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - získat informace o základním vybavení kuchyně 	<p>Práce v domácnosti. Příprava pokrmů.</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - učit se připravit jednoduchou svačinu - udržovat pořádek a dodržovat hygienu 	<p>Poznávání kuchyňských potřeb. Natírání pečiva pomazánkou. Krájení zeleniny. Utírání umytých potřeb a jejich správné uložení na místo.</p>		
		<u>5. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - udržovat základní hygienické návyky - pečovat o své tělo, svůj zevnějšek a své osobní věci 	<p>Sebeobsluha. Mytí rukou a pracovního stolu. Úklid pracovních pomůcek. Běžná údržba oděvu a obuvi, ukládání, čištění.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - poznávat druhy a vlastnosti různých materiálů - pracovat podle předlohy - udržovat pořádek na pracovním místě - využívat vlastní fantazii 	<p>Práce s drobným materiálem.</p> <p>Práce s papírem. Trhání, stříhání, mačkání, lepení. Vytváření koláže, práníčka. Stříhání jednoduché vystřihovánky.</p> <p>Práce s přírodninami. Sběr, třídění, nalepování, lisování. Vytváření koláží a otisků. Navlékání např. jeřabin.</p> <p>Práce s modelovací hmotou. Hnětení, válení, mačkání. Slepování šlikrem, vykrajování. Vtlačování do forem. Vytváření jednoduché kachle, malého zvířátka nebo postavy.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - poznávat druhy a vlastnosti stavebnic - spojovat a rozpojovat různé předměty - udržovat pořádek na svém pracovním místě 	<p>Práce montážní a demontážní. Práce se stavebnicí. Spojování a rozkládání. Sestavování dle vzoru nebo pokynu.</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - zkoušet pěstovat vybrané rostliny ve třídě, na zahradě - ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny - učit se používat lehké zahradní náčiní - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci na zahradě 	<p>Pěstitelské práce. Zalévání květin. Pěstování rostlin na zahradě, ve třídě. Práce na zahradě. Úklid v okolí školy.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - získat informace o základním vybavení kuchyně - učit se připravit jednoduchou svačinu - udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch 	<p>Práce v domácnosti. Příprava pokrmů. Poznávání kuchyňských potřeb. Natírání pečiva a krájení zeleniny. Utírání umytých potřeb a jejich správné uložení na místo.</p>		
		<u>6. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci - udržovat základní hygienické návyky - zvládnout běžnou údržbu oděvu i obuvi - dodržovat zásady účelného oblékání 	<p>Sebeobsluha. Mytí rukou a pracovního stolu. Péče o svůj zevnějšek, své tělo i své osobní věci. Běžná údržba oděvu i obuvi. Úklid pracovních pomůcek. Úklid pracovního místa.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - poznávat druhy a vlastnosti různých materiálů - pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z drobných materiálů - při tvořivých činnostech využívat vlastní fantazii i prvky lidových tradic - volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržovat pořádek na pracovním místě 	<p>Práce s drobným materiálem.</p> <p>Práce s papírem. Trhání, stříhání, mačkání, lepení. Vytváření koláže, přáníčka. Stříhání jednoduché vystřihovánky.</p> <p>Práce s přírodninami. Sběr, třídění, nalepování, lisování. Vytváření koláží a otisků. Navlékání např. jeřabin.</p> <p>Práce s modelovací hmotou. Hnětení, válení, mačkání.</p>		<p style="text-align: center;"><u>VDO 1</u></p> <p><u>Učivo:</u> Práce s papírem – výroba přáníček pro instituce. <u>Téma:</u> Spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci. <u>Přínos pro žáka:</u> Podněcuje žákovu aktivitu, zvyšuje hodnotu vlastnoručně vytvořeného výrobku.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce 	<p>Slepování šlikrem, vykrajování formičkou. Vtlačování do forem. Vytváření kachle, zvířátka nebo postavy. Vytváření hrnečku z plátu.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - poznávat druhy a vlastnosti stavebnic - pracovat podle slovního návodu a předlohy - spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty - provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce - udržovat pořádek na svém pracovním místě 	<p>Práce montážní a demontážní. Práce se stavebnicí. Spojování a rozkládání. Sestavování dle vzoru nebo pokynu. Sestavování dle jednoduchého návodu.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - být seznámen se základními podmínkami a postupy pro pěstování vybraných rostlin - ošetřovat a pěstovat nenáročnou pokojovou i venkovní rostlinou - vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách - učit se používat lehké zahradní náčiní - znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin 	<p>Pěstitelské práce. Samostatné zalévání květin. Pomoc při přesazování. Zásady bezpečné práce s rostlinami – jedovaté rostliny. Pěstování rostlin ve třídě, na zahradě – léčivky, bylinky, okrasné rostliny. Práce na zahradě. Úklid v okolí školy.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - získat informace o základním vybavení kuchyně - učit se připravit jednoduchou svačinu - dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování - zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji - vědět, jakým způsobem udržovat pořádek v bytě a ve třídě - udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti 	<p>Práce v domácnosti. Příprava pokrmů. Nákup potravin. Příprava jednoduchého pokrmu. Práce s drobným kuchyňským náčiním, bezpečnost zacházení s kuchyňskými pomůckami. Stolování, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování. Mytí talířů a hrnečků. Utírání a ukládání na správné místo. Drobné úklidové práce.</p>		

UČEBNÍ OSNOVY SVÍTÁNÍ/ZŠ speciální pro žáky se středně těžkým mentálním postižením

Vzdělávací oblast:	Jazyková komunikace
Vyučovací předmět:	Řečová výchova
Období - ročník:	1. stupeň – 2. období – 4. – 6. ročník
Počet hodin:	2 hod. týdně
Učební texty:	Baudisová, A. a kol. Hry a cvičení pro dramatickou výchovu v MŠ a ZŠ Bílíková, A., Linhartová, J. Slovník abstraktních pojmů Cardová, J., Švandová, H. Jazyková výchova v MŠ I., II. Lynch, Ch., Kidd, J. Cvičení pro rozvoj řeči Nelešovská, A. Vybrané kapitoly z komunikativních dovedností Pešková, K. Speciální pedagog v MŠ Svobodová, K. Jazyk a řeč - 1. Rozlišování slov ve větě Svobodová, K. Jazyk a řeč - 2. Rozlišování slabik Svobodová, K. Jazyk a řeč - 1. Cviky pro rozvíjení motoriky mluvidel Šimonovy pracovní listy 4 - Rozvoj myšlení a řeči Šimonovy pracovní listy 6 - Logopedická cvičení I. Šimonovy pracovní listy 7 - Logopedická cvičení II. Šimonovy pracovní listy 10 - Rozvoj obratnosti mluvidel a nácvik dýchání Zvukomalebná slova - 1. část, Grafie
PC programy:	Alík - Než půjdu do školy Altík Altíkovy úkoly Brepta Dětský koutek 2, 3 Klubíčko 2 Krték Logopedie - Klíček k myšlení a řeči Méd'a a obrázky Mentio - Slovesa, Slovní zásoba, Nakupování Sluníčko

CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení řečových schopností a myšlení
- srozumitelnému vyjadřování ústní i písemnou formou a kultivovanému projevu v běžných situacích
- dorozumívání v běžných komunikačních situacích, ke sdělování názorů
- osvojení techniky čtení a psaní
- získávání základních dovedností pro pochopení čteného textu
- zvládnutí orientace v jednoduchých textech různého zaměření
- získávání zájmu o čtení a rozvíjení schopnosti reprodukovat snadný krátký text
- zvládnutí opisu jednoduchého textu, psaní krátkých slov i podle diktátu
- praktickému využití získané dovednosti psaní

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Tento předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Jazyková komunikace. Předmět řečová výchova vyučujeme v 1. – 10. ročníku s touto hodinovou dotací: 1. – 6. ročník 2 hodiny týdně, 7. – 10. ročník 1 hodina týdně.

Výuka řečové výchovy probíhá většinou ve třídách. Organizace výuky probíhá často mimo lavice / na koberci, na podložkách.../.

Převážná většina žáků též navštěvuje učebnu logopedie, kde probíhá individuální terapie s logopedem. Všichni učitelé mají možnost konzultovat vhodnou náplň řečové výchovy s logopedem, vzájemně spolupracují.

Řečová výchova přispívá k rozvoji vyjadřovacích a komunikačních schopností žáků. Prolíná všemi předměty i všemi ročníky a zaměřuje se na dechová, hlasová a artikulační cvičení, výslovnost, intonaci, rytmizaci. Dále pak na rozšiřování slovní zásoby, rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních situacích a vytváření základních komunikačních pravidel.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- ve velké míře užíváme názorných učebních pomůcek / obrázky, knihy, fotografie.../
- vytváříme situace, v nichž má žák radost z učení
- získané zkušenosti spojujeme s využitím v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů:

- připravujeme žáky na problémy v běžných životních situacích a předcházíme komunikačním problémům
- nabízíme žákům dostatek příležitostí k poznávání a řešení známých situací prostřednictvím literatury a vlastních zkušeností

Kompetence komunikativní:

- klademe důraz na srozumitelnou verbální či neverbální komunikaci s vrstevníky a s dospělými
- učíme žáky vést dialogy v modelových a praktických situacích
- vybíráme vhodné ukázky z literatury
- učíme se pojmenovávat základní pocity a vhodně prožívat silné emocionální zážitky
- vytváříme prostor k debatám, dáváme možnost reflektovat názor a obhájit si ho

Kompetence sociální a personální:

- rozvíjíme komunikaci v rámci různých sociálních vztahů a situací
- v modelových a praktických situacích upozorňujeme na vhodné a nevhodné chování

Kompetence občanské:

- rozvíjíme základní prvky sociální komunikace

Průřezová témata integrovaná do předmětu řečová výchova v tomto období:

- v tomto předmětu nejsou zařazena žádná

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – 1. stupeň - 2. období

žák by měl

1. reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy
2. vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek
3. vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku
4. popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek
5. domluvit se v běžných situacích
6. zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování
7. dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká

DÍLČÍ VÝSTUPY Žák by měl	UČIVO	ČASOVÉ ZAŘAZENÍ	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		<u>4. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - spolupracovat na rozvíjení a prohlubování dechového rytmu - rozvíjet jemnou motoriku mluvidel 	<p>Dechová cvičení - hluboký nádech, hluboký nádech s artikulací, pomalý nádech, pomalý výdech, rychlý nádech, rychlý výdech, přerušovaný výdech, dýchání nosem, zadržení dechu.</p> <p>Cvičení mluvidel - jazyka, rtů, čelistí.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjet své hlasové a schopnosti - pečovat o svůj hlas 	<p>Hlasová cvičení - pomocí různých zvukomalebných slov.</p> <p>Hlas si musíme chránit - nekřičet a nepřepínat.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjet správné tempo a rytmus řeči 	<p>Intonace, rytmizace - Orffovy hudební nástroje, jednoduché písně.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjet fonemický sluch 	<p>Cvičení fonemického sluchu - sluchové hry - určování směru a síly zvuku.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřovat si aktivní, pasivní slovní zásobu a rozvíjet myšlení, které je základem pro obsahovou správnost mluvního sdělení - rozvíjet komunikaci v sociálních situacích 	<p>Rozvoj slovní zásoby na základě popisu tématických obrázků.</p> <p>Rozvoj komunikace jako prostředek orientace v sociálních situacích</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - reprodukovat jednoduché říkanky a krátké básničky 	<p>Říkanky, krátké básničky.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - zdokonalovat svou výslovnost a srozumitelnost mluvního projevu 	<p>Výslovnost - dle pokynů logopeda.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - při nerozvinuté nebo nedostatečně rozvinuté mluvené řeči využívat alternativní způsoby komunikace 	<p>Alternativní a augmentativní komunikační systémy.</p>		

		5. ročník	
- spolupracovat na prohlubování dechového rytmu	Dechová cvičení - hluboký nádech, hluboký nádech s artikulací, pomalý nádech, pomalý výdech, rychlý nádech, rychlý výdech, Cvičení mluvidel - jazyka, rtů, čelistí.		
- rozvíjet jemnou motoriku mluvidel			
- zdokonalovat svoji výslovnost a srozumitelnost mluvního projevu	Výslovnost - dle pokynů logopeda.		
- rozvíjet své hlasové a schopnosti	Hlasová cvičení - pomocí různých zvukomalebných slov.		
- pečovat o svůj hlas	Hlas si musíme chránit - nekřičet a nepřepínat.		
- rozvíjet správné tempo a rytmus řeči	Intonace, rytmizace - Orffovy hudební nástroje, jednoduché písně.		
- poděkovat vhodným způsobem a ve správný čas	Rozvoj komunikace jako prostředek orientace v sociálních situacích. Poděkování - dramatizace situací: za dárek, za pomoc, za přání, za jídlo...		
- pozdravit s ohledem na vztah k dané osobě	Pozdrav... dobrý den x ahoj,		
- pozdravit s ohledem na denní dobu	Dobré ráno x dobrý den x dobrý večer x dobrou noc.		
- omluvit se správně osobě a ve správný čas	Omluva - dramatizace situací: za nepřítomnost, za zapomenutí, za zničení...		
- dokázat vhodně požádat či poprosit	Prosba - dramatizace situací pro nácvik prosby: půjčka, prosba o pomoc...		
- dokázat vyjádřit své pocity	Slovně vyjadřovat: Když mě něco bolí - kde, jak? Radost - co nám přináší, jak se cítím. Smutek - co nám přináší, jak se cítím.		
- dokázat vyjádřit nesouhlas, nelibost	Výchova asertivity - ochrana osobnosti, co se nám nelíbí, co mi vadí, co bych neudělal...		
- nevstupovat nevhodně do rozhovoru dospělých	Ukázka vhodných a nevhodných situací.		
- rozšiřovat si aktivní, pasivní slovní zásobu a rozvíjet myšlení, které je základem pro obsahovou správnost mluvního sdělení	Rozvoj slovní zásoby na základě popisu tematických obrázků.		

- reprodukovat jednoduché říkanky a krátké básničky	Říkanky, krátké básničky.		
- být schopen vnímat krátký čtený text	Poslech předčítaného textu.		
- rozvíjet fonemický sluch	Cvičení fonemického sluchu - sluchové hry - určování směru a síly zvuku.		
- rozvíjet a zpřesňovat porozumění řeči	Cvičení posilující porozumění řeči (na úrovni složitějších pokynů).		
- při nerozvinuté nebo nedostatečně rozvinuté mluvené řeči využívat alternativní způsoby komunikace	Alternativní a augmentativní komunikační systémy.		
		<u>6. ročník</u>	
- spolupracovat na prohlubování dechového rytmu	Dechová cvičení - hluboký nádech, hluboký nádech s artikulací, pomalý nádech, pomalý výdech, rychlý nádech, rychlý výdech, přerušovaný výdech, dýchání nosem, zadržení dechu.		
- rozvíjet jemnou motoriku mluvidel	Cvičení mluvidel - jazyka, rtů, čelistí.		
- zdokonalovat svoji výslovnost a srozumitelnost mluvního projevu	Výslovnost - dle pokynů logopeda.		
- rozvíjet své hlasové a schopnosti	Hlasová cvičení - pomocí různých zvukomalebných slov.		
- pečovat o svůj hlas	Hlas si musíme chránit - nekřičet a nepřepínat.		
- rozvíjet správné tempo a rytmus řeči	Intonace, rytmizace - Orffovy hudební nástroje, jednoduché písně.		
- zvládat slovní formy společenského styku - pozdrav, prosba, poděkování	Rozvoj komunikace jako prostředek orientace v sociálních situacích.		
- poděkovat vhodným způsobem a ve správný čas	Poděkování - dramatizace situací: za dárek, za pomoc, za přání, za jídlo...		
- pozdravit s ohledem na vztah k dané osobě	Pozdrav - dobrý den x ahoj.		
- pozdravit s ohledem na denní dobu	Dobré ráno x dobrý den x dobrý večer x dobrou noc.		
- omluvit se správné osobě a ve správný čas	Omluva - dramatizace situací: za nepřítomnost, za		

<ul style="list-style-type: none"> - dokázat vhodně požádat či poprosit - dokázat vyjádřit své pocity - dokázat vyjádřit nesouhlas, nelibost - nevstupovat nevhodně do rozhovoru dospělých - zvládnout vést rozhovor - zvládnout vést telefonický rozhovor - zvládnout volání linky 155, 150, 158 - dokázat popsat či ukázat cestu, orientovat se podle slovního popisu cesty - dokázat se rozhodovat a své rozhodnutí umět verbálně či neverbálně vyjádřit - domluvit se v běžných situacích 	<p>zapomenutí, za zničení... Prosba - dramatizace situací pro nácvik prosby: půjčka, prosba o pomoc... Slovně vyjadřovat: Když mě něco bolí - kde, jak? Radost - co nám přináší, jak se cítím. Smutek - co nám přináší, jak se cítím. Výchova asertivity - ochrana osobnosti, co se nám nelíbí, co mi vadí, co bych neudělal... Ukázka vhodných a nevhodných situací.</p> <p>Spontánní a jednoduché rozhovory, nácvik rozhovorů: V obchodě, na poště, u lékaře... Nácvik telefonování.</p> <p>Praktický nácvik v terénu. Popis cesty a reakce na popis cesty /okolí školy/. Cvičení na utváření schopnosti výběru mezi 2 možnostmi - činnosti, předměty ... Dorozumění se v běžných situacích.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjet svůj přednes a utvářet kladný vztah k poezii - reprodukovat jednoduché říkanky, básně - být schopen vnímat krátký čtený text - reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy - vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek - vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku - dramatizovat jednoduchý krátký příběh 	<p>Přednes. Říkanky, krátké básničky. Poslech předčítaného textu. Reprodukce krátkých textů podle jednoduché osnovy. Vyprávění obsahu zhlédnutého filmu, divadla podle návodných otázek. Vyprávění jednoduchého příběhu podle obrázku. Dramatizace.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřovat si aktivní, pasivní slovní zásobu a rozvíjet myšlení, které je základem pro obsahovou správnost mluvního sdělení - popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek 	<p>Rozvoj slovní zásoby na základě popisu tématických obrázků. Popis osob, předmětů podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek.</p>		

- rozvíjet fonemický sluch	Cvičení fonemického sluchu - sluchové hry - určování směru a síly zvuku.		
- rozvíjet a zpřesňovat porozumění řeči	Cvičení posilující porozumění řeči (na úrovni složitějších pokynů).		
- zdokonalovat svou výslovnost a srozumitelnost mluvního projevu	Výslovnost - dle pokynů logopeda.		
- při nerozvinuté nebo nedostatečně rozvinuté mluvené řeči využívat alternativní způsoby komunikace	Alternativní a augmentativní komunikační systémy.		

UČEBNÍ OSNOVY SVÍTÁNÍ/ZŠ speciální pro žáky se středně těžkým mentálním postižením

Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova
Období - ročník:	1. stupeň – 2. období – 4. – 6. ročník
Počet hodin:	4 hod. týdně
Literatura:	Didaktika tělesné výchovy / Květoslava Kadeřávková. Praha: Avicenum, 1988. Didaktika zvláštní tělesné výchovy / Vojmír Srdečný. Pedagogická fakulta v Hradci Králové, 1981. Didaktika plavecké výuky / Taťana Bělková. Praha: Karolinum, 1994. Dobrodružné hry v tělocvičně / Jan Neuman. Praha: Portál, 2001. Soubor pohybových her pro děti mladšího školního věku: Metodická příručka pro učitele ZŠ / Ferdinand Mazal. Olomouc: CERM, 1991. Minimum jógy / napsala Jana Renée Friesová. Praha: Olympia, 1998. Jóga pro děti: relaxace, příběhy, cvičení / Karel Nešpor. Praha: Velryba, 1998. Jóga, učení a hra dětí od 5 let / Milada Krejčí. Olomouc: Hanex, 1993. Jóga pro děti aneb hrajeme si na zvířata / Vladimír Miltner. Liberec: Nakladatelství Libereckých tiskáren, 1990.

CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupnému uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- poznávání a chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a osvojování poznatků, jak jim předcházet
- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím
- poznávání vlastních pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností
- vnímání prožitků z pohybové činnosti

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Tento předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Předmět tělesná výchova vyučujeme v 1. – 10. ročníku čtyři hodiny týdně (ve všech ročnících je výuka rozšířena o jednu vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace).

Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti, na vycházkách, ve třídách a ve sportovních areálech (plavecký, atletický a další). Při výuce dochází ke spojování tříd a spojování žáků z různých ročníků z důvodu realizace pohybových a sportovních her, plavání.

Vyučovací předmět umožňuje získat základní orientaci v názorech na zdraví a postupně uplatňovat preventivní činnosti podporující zdraví. Seznamuje žáka s různými pohybovými činnostmi, učí je rozvíjet a využívat vlastní pohybové schopnosti a dovednosti. Žáci vnímají prožitky z pohybové činnosti.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- upevňujeme a opakujeme získávané pohybové dovednosti, vedeme k vytvoření návykových pohybových stereotypů

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k řešení známých a opakujících se situací na základě nápodoby a vlastních zkušeností především prostřednictvím sportu
- povzbudíme žáky při překonávání překážek a nezdarů

Kompetence komunikativní:

- využíváme sportovních situací k získání komunikativních dovedností, k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci
- poskytujeme žákům možnost podílet se na průběhu vyučovací hodiny a rozvíjet komunikaci, zejména vhodně se vyjadřovat a zvyšovat svoji aktivní slovní zásobu

Kompetence sociální a personální:

- zařazujeme do hodin relaxační cvičení, která pomáhají uvědomovat si své tělo a svoji psychiku (vnitřní prožívání)
- rozvíjíme individuální a sociální dovednosti pro spolupráci v týmu, zejména při sportovních a závodivých hrách

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k dodržování naučených stereotypů chování zdravého způsobu života a k ochraně zdraví

Kompetence pracovní:

- pravidelně upozorňujeme žáky na dodržování zásad bezpečnosti, dodržování hygienických zásad, které jsou nezbytné pro jednotlivé pohybové činnosti v hodinách i mimo ně

Průřezová témata integrovaná do předmětu tělesná výchova v tomto období:

- Osobnostní a sociální výchova

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – 1. stupeň – 2. období

žák by měl

1. zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla
2. podle pokynu uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním oslabením
3. rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
4. rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
5. zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti
6. využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích

7. uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti

DÍLČÍ VÝSTUPY žák by měl	UČIVO	ČASOVÉ ZAŘAZENÍ	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		4. ročník	
Bezpečnost, hygiena, pořadová cvičení, pohybové a míčové hry, turistika a atletika			
<ul style="list-style-type: none"> - dodržovat pravidla bezpečného chování při přechodu do tělocvičny nebo na hřiště či stadion, dále v šatnách i tělocvičně - dodržovat základy hygieny (převléknout se, vyměnit si cvič. úbor, po hodině si umýt ruce) - zvládat základní pohybovou přípravu organismu před pohybovou aktivitou podle pokynů - snažit se pomáhat spolužákům (při nezdaru je podpořit, neposmívat se) - být částečně samostatný (á) dle individuálních schopností - mít radost z přirozeného pohybu - udržovat pořádek v tělocvičně, nářadovně - zvládat osvojované pohybové aktivity na úrovni svých pohybových předpokladů - uplatňovat pravidla bezpečného chování při pohybových činnostech ve známém prostředí - osvojit si zásady bezpečného pohybu a organizaci her v terénu - projevovat v souladu s činností, vlastními předpoklady přiměřenou radost a samostatnost - znát základní pravidla první pomoci při drobném zranění v přírodě - dbát pokynů vyučujícího a dodržovat bezpečnost 	<p>Seznámení s tělocvičnou, hřištěm, šatnami. Bezpečnost. Převlékání a hygiena. Nástup. Pořadová cvičení. Relaxační cvičení. Cvičení na stanovišti. Lavičky – běh, chůze, přeskok. Žebříny – vystupování, sestupování. Cvičení s použitím bedny – prolézání, probíhání jednotlivých dílů, přeskoky. Míčové hry. Slalomové dráhy. Nadhazování, chytání míče. Zásady bezpečného pohybu. Běh k metě. Štafetové soutěže. Pohybové hry. Průpravná atletická cvičení. Hry v přírodě. Aplikované pohybové aktivity. Netradiční náčiní. ZTV – jóga – základní polohy – jednoduché a náročnější sestavy.</p>		<p style="text-align: center;">OSV 2/3</p> <p><u>Učivo:</u> Míčové hry. <u>Téma:</u> Komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.). <u>Přínos pro žáka:</u> Při míčových hrách se žáci učí spolupracovat a podřizovat se pravidlům hry a pravidlům komunikace mezi lidmi.</p>

Zimní sporty, pohyb s hudbou, gymnastika			
<ul style="list-style-type: none"> - osvojit si zásady bezpečného pohybu a organizace v terénu - zvládat osvojované pohybové aktivity na úrovni svých pohybových předpokladů - chovat se ohleduplně ke spolužákům - uplatňovat hlavní zásady pohybové hygieny - dodržovat pravidla bezpečného chování - zvládat projev přirozené radosti z pohybu - být schopen uklidnit organismus po ukončení činnosti podle pokynů - zkoušet volnou dětskou taneční improvizaci - dbát pokynů vyučujícího 	<p>Jednoduché hry na ledě. Sáňkování, bobování. Zimní turistika. Hry v přírodě. Rytmizovaná chůze, běh. Kotoul vpřed – nácvik. Cvičení s míči. Akrobacie. Žebřiny, lavičky. Švihadla. Seskoky z vyšší podložky. Trampolína (s pomocí učitele). Vycházka do zimní přírody. Aplikované pohybové aktivity. Netradiční náčiní.</p>		
Plavání			
<ul style="list-style-type: none"> - užívat osvojené plavecké styly - dodržovat hygienické zásady v bazénu - dodržovat pravidla bezpečného chování 	<p>Hry ve vodě. Splývání. Průpravná cvičení pro orientaci ve vodě a pod vodou, pro osvojení plaveckých dovedností. Zásady bezpečnosti při splývání a při pohybu v areálu bazénu.</p>		
		<u>5. ročník</u>	
Bezpečnost, atletika, gymnastika, pořadová cvičení, sportovní hry			
<ul style="list-style-type: none"> - reagovat na základní pokyny a signály učitele - dodržovat pravidla bezpečnosti, přivolat pomoc - reagovat na základní pokyny a gesta 	<p>Bezpečnost, převlékání, hygiena. Běh na povel Skok z místa.</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - dbát na dodržování hygienických návyků - zvládat podle pokynů základní přípravu organismu před pohybovou činností a uklidnit organismus po ukončení činnosti - poslouchat a reagovat na smluvené pokyny a povely - zvládat základy chůze po kladince - vnímat hezký pohyb a reagovat na něj - znát hry se zjednodušenými pravidly a umět je využívat - využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách dle svých schopností 	<p>Skok na výkon. Medicimbal – posílání, kutálení. Hod míčkem. Hod na cíl z místa. Překážkové dráhy. Závodivé hry v družstvech. Průpravná atletická cvičení. Rytmická cvičení. Akrobacie. Gymnastická a rytmická průprava. Kotoul vpřed – nácvik. Chůze po kladince. Kruhy – houpání, zavěšení. Lavičky – chůze, obraty, skoky, plížení. Výběr sportovního náčiní. Průpravné sportovní hry. Základní spolupráce ve hře. Střelba na koš. Chytání míče obouruč. Aplikované pohybové aktivity. Netradiční náčiní. ZTV – poloha na zádech, na břiše a na boku – sestavy z již osvojených cviků v různých polohách – poloha vzpor klečmo, sed a turecký sed.</p>		
Zimní sporty, pohyb s hudbou			
<ul style="list-style-type: none"> - osvojit si zásady bezpečného pohybu a organizace v terénu - zvládat osvojované pohybové aktivity na úrovni svých pohybových předpokladů - chovat se ohleduplně ke spolužákům - uplatňovat hlavní zásady pohybové hygieny a držení těla - dodržovat pravidla bezpečného chování 	<p>Jednoduché hry na ledě. Sáňkování, bobování. Zimní turistika. Hry v přírodě. Zdokonalování pohybového projevu. Taneční improvizace. Cvičení podle hudby a s hudbou. Aplikované pohybové aktivity.</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - znát názvy nářadí - podle svých možností zvládat jednotlivé cviky 	<p>Netradiční náčiní.</p>		
Plavání			
<ul style="list-style-type: none"> - dokázat si osvojit základy plaveckého stylu dle výběru - dodržovat hygienické zásady v bazénu - dodržovat pravidla bezpečného chování 	<p>Průpravná cvičení na suchu (arytmická, achronická, asymetrická). Výuka základů jednoho plaveckého stylu dle výběru. Zásady bezpečnosti při plavání a v areálu bazénu.</p>		
		<u>6. ročník</u>	
Bezpečnost, atletika, pořadová cvičení, sportovní hry			
<ul style="list-style-type: none"> - reagovat na základní pokyny a signály učitele - dodržovat pravidla bezpečnosti, přivolat pomoc - reagovat na základní pokyny a gesta - dbát na dodržování hygienických návyků - zvládat podle pokynů základní přípravu organismu před pohybovou činností a uklidnění organismu po ukončení činnosti - být samostatný dle svých schopností - snažit se pomáhat spolužákům - rozvíjet základní pohybové dovednosti dle svých možností a schopností - uplatňovat zásady fair play jednání při hře - poslouchat a reagovat na smluvené pokyny a povely - znát hry se zjednodušenými pravidly a umět je využívat - uplatňovat zásady sportovního chování a jednání vůči spolužákům - využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách dle svých schopností 	<p>Bezpečnost, převlékání, hygiena. Medicimbal – posílání, kutálení. Skok z místa. Překážkové dráhy – švédská bedna. Závodivé hry v družstvech. Běh na povel. Skok z místa. Skok daleký. Hod míčkem. Hod na cíl z místa. Střelba na koš. Chytání míče obouruč. Průpravná atletická cvičení. Štafetové soutěže. Cvičení na stanovišti. Hry v přírodě. Rytmická cvičení. Průpravné sportovní hry. Výběr sportovního náčiní. Základní spolupráce ve hře. Aplikované pohybové aktivity.</p>		<p style="text-align: right;"><u>OSV 1/2</u> <u>Učivo:</u> Štafetové soutěže. <u>Téma:</u> Moje vztahy k druhým lidem. <u>Přínos pro žáka:</u> Při štafetových soutěžích se žáci učí zodpovědnosti a respektu k pravidlům. Rovněž se učí ze zpětné vazby od ostatních přijímat kritiku svého výkonu. Od žáka je</p>

	<p>Netradiční náčiní. ZTV</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha na zádech, na břicho a na boku - jóga - poloha vzpor klečmo, sed a turecký sed - sestavy z již osvojených cviků v různých polohách 		<p>vyžadováno zvládnutí vlastního chování. Žák se učí sebekázi a regulaci vlastního chování.</p>
Zimní sporty, pohyb s hudbou, gymnastika			

<ul style="list-style-type: none"> - osvojit si zásady bezpečného pohybu a organizace v terénu - zvládat osvojované pohybové aktivity na úrovni svých pohybových předpokladů - chovat se ohleduplně ke spolužákům, jednat v duchu fair play - uplatňovat hlavní zásady pohybové hygieny a držení těla - dodržovat pravidla bezpečného chování - znát názvy nářadí - podle svých možností zvládat jednotlivé cviky - zvládat základy chůze po kladince - vnímat hezký pohyb a reagovat na něj 	<p>Základy bruslení. Jednoduché hry na ledě. Sáňkování, bobování. Zimní turistika. Hry v přírodě. Zdokonalování pohybového projevu. Taneční improvizace. Gymnastická a rytmická průprava. Akrobacie. Kotoul vpřed, kotoul vzad – nácvik. Průpravná cvičení na odraz z můstku Chůze po kladince. Kruhy – houpání, zavěšení. Lavičky – chůze, obraty, skoky, plížení. Cvičení podle hudby a s hudbou.</p>		
Plavání			
<ul style="list-style-type: none"> - dokázat si osvojit základy plaveckého stylu dle výběru - dodržovat hygienické zásady v bazénu - dodržovat pravidla bezpečného chování 	<p>Průpravná cvičení na suchu (arytmická, achronická, asymetrická). Výuka základů jednoho plaveckého stylu dle výběru. Zásady bezpečnosti při plavání a při pohybu v areálu bazénu.</p>		

UČEBNÍ OSNOVY SVÍTÁNÍ/ZŠ speciální pro žáky se středně těžkým mentálním postižením

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura
Vyučovací předmět:	Výtvarná výchova
Období - ročník:	1. stupeň – 2. období – 4. – 6. ročník
Počet hodin:	1 hod. týdně
Doporučené texty:	L. Kociánová a kol. – Nápady pro jaro, léto, podzim, zimu M. Kohlová a kol. – Dalších 199 výtvarných činností M. Kohlová – 200 výtvarných činností M. Kohlová – Výtvarné hrátky pro děti F. Kohlová – Výtvarné činnosti A. Kulhánková - Nejlepší nápady pro děti P. Vondrová – Výtvarné hrátky. Výtvarné náměty pro čtvero ročních období A. Šimonová – Výtvarná dílna H. Stadlerová – Výtvarná výchova v pojetí integrované výuky

CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání a rozvíjení tvořivých schopností a dovedností
- rozvíjení pozitivního vztahu k umění a jeho vnímání
- rozvíjení estetického cítění a vnímání prostředí
- ke kultivovanému vystupování a získávání sebedůvěry
- poznání, že kultura a umění obohacují život člověka
- poznávání národní kultury, její duchovní hodnoty a k vědomí ji chránit
- seznámení se s kulturou jiných národů a etnik

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Tento předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Předmět výtvarná výchova vyučujeme v 1. – 10. ročníku s touto hodinovou dotací: 1. – 9. ročník 1 hodina týdně, 10. ročník 2 hodiny týdně (v 10. ročníku výuka rozšířena o jednu vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace).

Výuka probíhá většinou ve třídách, do výuky jsou zařazeny vycházky do okolí a práce v terénu.

Vyučovací předmět se zaměřuje na vytváření vztahu k přírodní a umělecké kráse, rozvíjí základní výtvarné a pracovní dovednosti, seznamuje s různými materiály. Výtvarná výchova rozvíjí smyslové vnímání, schopnosti vyjadřovat a prezentovat své emoce, představy, pocity, vůli, fantazii, myšlenky a podporuje kreativitu. Dále pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci, získávat všestranné dovednosti a zlepšuje jemnou motoriku.

Žáci se seznamují se základními bezpečnostními a hygienickými návyky při výtvarné práci. Učí se důležitosti spolupráce v týmu, koncentrovat se na výkon a jeho dokončení. Mezi metody a formy práce jsou zařazovány co nejvíce různé hravé činnosti a experimentování.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- nabízíme žákům základní jednoduché techniky, jejichž prostřednictvím jim umožňujeme vyjádřit se
- dáváme jim možnost pracovat s rozličnými materiály a různými pomůckami
- učíme je udržovat si své pracovní místo v pořádku a dodržovat návykové stereotypy učení

Kompetence k řešení problémů:

- umožňujeme žákům vnímat různé problémové situace a následně na ně reagovat různými výtvarným zpracováním (problematika ochrany životního prostředí – třídění odpadu, výrobky z PET lahví)
- vedeme žáky k dodržování bezpečnosti práce při vyučování

Kompetence komunikativní:

- nabízíme žákům možnost svobodně vyjádřit své pocity, emoce, nálady pomocí různých technik
- vedeme žáky k samostatnosti

Kompetence sociální a personální:

- vytváříme možnost pro skupinovou práci
- učíme žáky důležitosti spolupráce, důležitosti mít někoho blízkého (Můj kamarád, Moje rodina)

Kompetence občanské:

- hovoříme s dětmi o důležitosti vytvoření zdravého životního stylu, o důležitosti chránit si své zdraví
- podílíme se na ochraně životního prostředí, vhodně zpracováváme odpad (panáčky z PET lahví, korálky z víček) a pracujeme s přírodninami (koláže, zvířátka z kaštanů)
- učíme žáky jak se chovat v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- učíme žáky základním bezpečnostním pravidlům (doprava ve městě)

Kompetence pracovní:

- nabízíme žákům základní jednoduché výtvarné techniky, které mohou vhodně kombinovat a využít při výtvarných činnostech
- vedeme žáky k respektování práce v týmu a dodržování pravidel a bezpečnosti při práci

Průřezová témata integrovaná do předmětu výtvarná výchova v tomto období:

- Environmentální výchova
- Mediální výchova

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – 1. stupeň – 2. období

žák by měl

1. uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu
2. rozlišovat, porovnávat, třídít a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty, a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě
3. při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
4. vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky)

DÍLČÍ VÝSTUPY žák by měl	UČIVO	ČASOVÉ ZAŘAZENÍ	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		<u>4. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - při práci vycházet za zrakových, sluchových a hmatových vjemů - začínat chápat základní barevné harmonie - vnitřně se motivovat pro hru s tvarem a barvou, navodit si pocit radostné atmosféry i relaxaci - při tvorbě využívat příklady z běžného života (s dopomocí učitele) - rozvíjet své vnímání, fantazii, intelekt - při tvůrčích činnostech začít uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii - učit se uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu 	<p>Kreslení Kreslení dle konkrétního názoru. Kreslení dle vlastních představ. Interpretace vlastní produkce. Práce s velkými i malými formáty. Práce individuální i skupinová. Kresba na balicí papír, velké i malé formáty čtvrtek, asfalt, ... Kresba voskovými pastely, pastelkami, uhlem, rudkou, křídou... Pro témata ke kreslení využíváme svět přírody, roční období, školní i domácí prostředí, okolní svět, témata z výuky.</p>		<p style="text-align: center;"><u>ENV 1</u></p> <p><u>Učivo:</u> Výtvarné znázornění, kresba na téma – les. <u>Téma:</u> Les (les v našem prostředí, význam lesa). <u>Přínos pro žáka:</u> Žák je veden k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody. Je veden k tomu, aby pochopil význam lesa, učí se vnímavému a citlivému přístupu k přírodě.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - s pomocí se orientovat ve svých malířských potřebách a pomůckách - znát zásady bezpečnosti a chování při Vv ve třídě, v terénu - s pomocí dokázat výtvarně vyjádřit své zážitky a přání - při tvorbě vycházet ze zrakových, sluchových 	<p>Malování Malování vodovými, temperovými barvami. Experimentování s barvami - míchání, zapouštění, překrývání. Malování štětci s širokou i úzkou stopou. Muzikomalba – hra s barvou na papíru při hudbě. Kompoziční práce – mozaika, koláž, otisk. Kombinace malování s jiným materiálem</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - a hmatových vjemů - rozvíjet schopnost pracovat ve skupině a na společné práci - při tvůrčích činnostech začít uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii - získávat poučení o barvě, tvaru, ploše, struktuře a materiálu i adekvátních výrazových prostředcích - s pomocí rozlišovat, porovnávat a třídit linie, tvary a barvy 	<p>a technikami. Dekorativní práce a prostorové práce. Vlastní malba žáků. Práce skupinová i individuální. V tvorbě lze zpracovávat témata z přírody, ročního období, z probírané látky ve výuce, svátky... Výtvarné vyjádření zážitků, emocí, myšlenek, událostí a fantazie.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - učit se umět zacházet s výtvarnými prostředky a materiály - rozvíjet svou manuální zručnost - rozvíjet své vnímání, fantazii, intelekt - učit se rozvíjet citlivý vztah k materiálu a k jeho zpracování - získávat poučení o barvě, tvaru, ploše, struktuře a materiálu i adekvátních výrazových prostředcích - s pomocí rozlišovat, porovnávat a třídit linie, tvary a barvy - učit se zvládat základní dovednosti pro vlastní tvorbu - při výtvarné práci posilovat své sebevědomí, - učit se při tvorbě se vědomě zaměřovat na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro nejbližší sociální vztahy - učit se svou práci dokázat porovnat s ostatními 	<p>Modelování Cvičení zaměřené na dlaňové svalstvo, hrubou i jemnou motoriku. Zpracování modelovací hmoty – oběma i jednou rukou. Vykrajování formičkami z placky rozválené válečkem. Tvarování pomocí dřívka, špachtle dle motorických schopností žáka. Modelování dle názoru a z představ složitějších předmětů (pletení vánočky, modelování zvířat, osob). Práce s různými modelovacími materiály. – plastelína, modelína, modurit, modelářská hlína, keramická hlína, sníh, těsto... V tvorbě lze zpracovávat témata z přírody, ročního období, z probírané látky ve výuce, svátky, životní zkušenosti.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - učit se umět zacházet s výtvarnými prostředky a materiály - snažit se o dotváření přírodních výtvarů - s pomocí dokázat výtvarně vyjádřit své zážitky a přání - při tvorbě vycházet ze zrakových, sluchových 	<p>Práce s různým materiálem Práce a hry s papírem – trhání, lepení, stříhání, mačkání, jednoduché skládačky, kreativní techniky. Práce a hry s textilními materiály – třídění, stříhání, lepení, výroba koláží. Práce a hry s přírodninami – sbírání přírodnin</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - a hmatových vjemů - rozvíjet schopnost pracovat ve skupině a na společné práci - rozvíjet svou manuální zručnost - rozvíjet své vnímání, fantazii, intelekt - získávat poučení o barvě, tvaru, ploše, struktuře a materiálu i adekvátních výrazových prostředcích s pomocí rozlišovat, porovnávat a třídit barvy, linie a tvary - učit se o interpretaci vizuálně obrazných vyjádření podle svých schopností - učit se zvládat základní dovednosti pro vlastní tvorbu - učit se přiměřenému výtvarnému projevu 	<p>a jejich třídění, s pomocí výroba figurky z přírodnin, lisování listů, obtiskování, lepení, navlékání jeřabin, nalepování přírodnin do obrazců....</p> <p>Práce a hry s různými stavebnicemi – stavění kostek – složitější stavby, mozaika.</p> <p>Práce a hry s netradičním materiálem – PET lahve, víčka, plast, písek, zemina, kůra, nit.</p> <p>Práce s odpadovým materiálem např. role od toaletního papíru, víčka, kelímky od jogurtů... Díla tvořená kombinací různých materiálů.</p> <p>Využívání a kombinování různých technik.</p> <p>Kompoziční práce z různých materiálů.</p> <p>Dekoratивní práce a prostorové práce – formování, deformování materiálů.</p>		
		<u>5. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - znát zásady bezpečnosti a chování při výtvarné činnosti a řídit se jimi - při práci vycházet za zrakových, sluchových a hmatových vjemů - chápat základní barevné harmonie - vnitřně se motivovat pro hru s tvarem a barvou, navodit si pocit radostné atmosféry i relaxaci - rozvíjet své vnímání, fantazii, intelekt - při tvůrčích činnostech začít uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii - učit se umět uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu 	<p>Kreslení</p> <p>Kresba voskovými pastely, pastelkami, uhlem, rudkou, dřívkem, perem, tuží, křídou...</p> <p>Pro témata ke kreslení využíváme svět přírody, kalendář přírody, živou a neživou přírodu, školní i domácí prostředí, okolní svět, země a vesmír...</p> <p>Kreslení dle konkrétního názoru.</p> <p>Kreslení dle výtvarných představ.</p> <p>Interpretace vlastní produkce.</p> <p>Práce s velkými i malými formáty.</p> <p>Práce individuální i skupinová.</p> <p>Kombinace různých technik.</p> <p>Kresba na balicí papír, velké i malé formáty čtvrtky, asfalt,...</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - s pomocí se orientovat ve svých malířských potřebách a pomůckách, šetrně s nimi zacházet 	<p>Malování</p> <p>Malování vodovými, temperovými, anilínovými barvami.</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - znát zásady bezpečnosti a chování při Vv ve třídě, v terénu a řídit se jimi - při práci udržovat pořádek a po skončení práce uvést s pomocí své pracovní místo do původního stavu - učit se objevovat a výtvarně sledovat barevnou proměnlivost přírody - s pomocí dokázat výtvarně vyjádřit své zážitky a přání - při tvorbě vycházet ze zrakových, sluchových a hmatových vjemů - rozvíjet schopnost pracovat ve skupině a na společné práci - při tvůrčích činnostech začít uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii - s pomocí rozlišovat, porovnávat a třídit linie, tvary a barvy 	<p>Experimentování s barvami – míchání, zapouštění, překrývání, sladění barev. Malování štětcí s širokou i úzkou stopou. Muzikomalba – hra s barvou na velkém i malém formátu papíru při hudbě. Kompoziční práce – mozaika, koláž, dekoláž, otisk, frotáž, muchláž. Kombinace malování s jiným materiály a technikami. Dekoratивní práce a prostorové práce. Vlastní malba žáků. Práce skupinová i individuální. V tvorbě lze zpracovávat témata z přírody, ročního období, z probírané látky ve výuce, svátky, životní zkušenosti – u lékaře, na poště, výtvarné zpracování pohádky, či říkanky... Výtvarné vyjádření zážitků.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjet svou manuální zručnost - rozvíjet své vnímání, fantazii, intelekt - rozvíjet citlivý vztah k materiálu a k jeho zpracování - získávat poučení o barvě, tvaru, ploše, struktuře a materiálu i adekvátních výrazových prostředcích s pomocí rozlišovat, porovnávat a třídit linie, tvary a barvy - učit se zvládat základní dovednosti pro vlastní tvorbu - při výtvarné práci posilovat své sebevědomí, při tvorbě se vědomě zaměřovat na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro nejbližší sociální vztahy - učit se svou práci dokázat porovnat s ostatními 	<p>Modelování Cvičení zaměřené na dlaňové svalstvo, hrubou i jemnou motoriku. Zpracování modelovací hmoty – oběma i jednou rukou. Vykrájování formičkami z placky rozválené válečkem. Tvarování pomocí dřívka, špachtle dle motorických schopností žáka. Modelování dle názoru a z představ složitějších předmětů (pletení vánočky, modelování zvířat, osob). Práce s různými modelovacími materiály. – plastelína, modelína, modurit, modelářská hlína, keramická hlína, sníh, těsto... V tvorbě lze zpracovávat témata z přírody, ročního období, z probírané látky ve výuce, svátky, životní zkušenosti.</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - učit se umět zacházet s výtvarnými prostředky a materiály - s pomocí dokázat výtvarně vyjádřit své zážitky a přání - při tvorbě vycházet ze zrakových, sluchových a hmatových vjemů - rozvíjet svou manuální zručnost - učit se při tvůrčích činnostech začít uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii - získávat poučení o barvě, tvaru, ploše, struktuře a materiálu i adekvátních výrazových prostředcích - vnitřně se motivovat pro hru s tvarem, materiálem a barvou, navodit si pocit radostné atmosféry i relaxace - s pomocí rozlišovat, porovnávat a třídit barvy, linie a tvary - učit se zvládat základní dovednosti pro vlastní tvorbu - učit se být schopen přiměřeného výtvarného projevu 	<p>Práce s různým materiálem</p> <p>Práce a hry s papírem – trhání, lepení, stříhání, mačkání, vytrhávání předkreslených tvarů, jednoduché skládačky, kreativní techniky.</p> <p>Práce a hry s textilními materiály – třídění, stříhání, lepení, výroba koláží, dekoláží, muchláží.</p> <p>Práce a hry s přírodninami – sbírání přírodnin a jejich třídění, výroba figurky z přírodnin, lisování listů, obtiskování, lepení, navlékání jeřabin, suchých plodů, lepení...</p> <p>Práce a hry s různými stavebnicemi – stavění kostek – složitější stavby, mozaika.</p> <p>Práce a hry s netradičním materiálem – PET lahve, víčka, plast, písek, zemina, kůra, nit'...</p> <p>Práce s odpadovým materiálem např. role od toaletního papíru, víčka, kelímky od jogurtů.</p> <p>Díla tvořená kombinací různých materiálů.</p> <p>Využívání a kombinování různých technik.</p> <p>Kompoziční práce z různých materiálů.</p> <p>Dekoratивní práce a prostorové práce – formování, deformování materiálů, pokus o plastické komponování.</p>		<p style="text-align: center;"><u>MEV 2</u></p> <p><u>Učivo:</u> Práce s různým materiálem. Reklama na vybrané zboží.</p> <p><u>Téma:</u> Rozdíl mezi reklamou a zprávou.</p> <p><u>Přínos pro žáka:</u> Žák si vytváří představu o roli médií.</p>
		<u>6. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - při práci vycházet ze zrakových, sluchových a hmatových vjemů - chápat základní barevné harmonie - při tvůrčích činnostech začít uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii - umět uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu - rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, 	<p>Kreslení</p> <p>Kreslení dle konkrétního názoru.</p> <p>Kreslení dle výtvarných představ.</p> <p>Interpretace vlastní produkce.</p> <p>Práce s velkými i malými formáty.</p> <p>Práce individuální i skupinová.</p> <p>Kombinace různých technik.</p> <p>Kresba na balicí papír, velké i malé formáty čtverek, asfalt,...</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - barvy, tvary, objekty, a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě - vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky) 	<p>Kresba voskovými pastely, pastelkami, uhlem, rudkou, dřívkem, perem, tuží, křídou...</p> <p>Pro témata ke kreslení využíváme svět přírody, kalendář přírody, živá a neživá příroda, školní i domácí prostředí, okolní svět, země a vesmír, svět dětské fantazie, témata z probírané látky.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - objevovat a výtvarně sledovat barevnou proměnlivost přírody - s pomocí dokázat výtvarně vyjádřit své zážitky a přání - získat poučení o barvě, tvaru, ploše, struktuře a materiálu i adekvátních výrazových prostředcích - při výtvarné práci posilovat své sebevědomí, probouzet v sobě pocit zadostiučinění z originality svého výtvarného projevu - umět svou práci dokázat porovnat s ostatními - uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu - rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty, a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě - při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie - vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky) 	<p>Malování</p> <p>V tvorbě lze zpracovávat témata z přírody, ročního období, z probírané látky ve výuce, svátky, životní zkušenosti – u lékaře, na poště..., výtvarné zpracování pohádky, či říkanky...</p> <p>Výtvarné vyjádření zážitků, emocí, myšlenek, událostí a fantazie</p> <p>Malování vodovými, temperovým, anilínovými, olejovými barvami.</p> <p>Experimentování s barvami – míchání, zapouštění, překrývání, sladění barev...</p> <p>Malování štětcí s širokou i úzkou stopou, střídat dle potřeby.</p> <p>Muzikomalba – hra s barvou papíru při hudbě.</p> <p>Kompoziční práce – mozaika, koláž, dekoláž, otisk, frotáž, muchláž.</p> <p>Kombinace malování s jiným materiály a technikami.</p> <p>Dekoratивní práce a prostorové práce.</p> <p>Vlastní malba žáků.</p> <p>Práce skupinová i individuální.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - umět zacházet s danými výtvarnými prostředky a materiály - rozvíjet svou manuální zručnost - rozvíjet své vnímání, fantazii, intelekt - rozvíjet citlivý vztah k materiálu a k jeho zpracování - zvládat základní dovednosti pro vlastní tvorbu 	<p>Modelování</p> <p>V tvorbě lze zpracovávat témata z přírody, ročního období, z probírané látky ve výuce, svátky, životní zkušenosti.</p> <p>Při tvorbě nechat prostor dětské představivosti a fantazii.</p> <p>Modelování dle názoru a z představ složitějších předmětů (pletení vánočky, modelování zvířat,</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty, a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě - při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie - vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky) 	<p>osob).</p> <p>Práce s různými modelovacími materiály. – plastelína, modelína, modurit, modelářská hlína, keramická hlína, sníh, těsto...</p> <p>Cvičení zaměřené na dlaňové svalstvo, hrubou i jemnou motoriku.</p> <p>Zpracování modelovací hmoty – oběma i jednou rukou.</p> <p>Vykrajování formičkami z placky rozválené válečkem, spojování vykrájených tvarů s jinými výrobky.</p> <p>Tvarování pomocí dřívka, špachtle dle motorických schopností žáka.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - umět zacházet s danými výtvarnými prostředky a materiály - při práci udržovat pořádek - s pomocí dokázat výtvarně vyjádřit své zážitky a přání - při tvůrčích činnostech začít uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii - zvládat základní dovednosti pro vlastní tvorbu - rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty, a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě - při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie - vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky) 	<p>Práce s různým materiálem</p> <p>Práce a hry s přírodninami – sbírání přírodnin a jejich třídění, výroba figurky z přírodnin, lisování listů, obtiskování, lepení, navlékání jeřabin, nalepování semen....</p> <p>Práce a hry s různými stavebnicemi – stavění kostek – složitější stavby, mozaika.</p> <p>Práce a hry s netradičním materiálem – PET lahve, víčka, plast, písek, zemina, kůra, nit.</p> <p>Práce s odpadovým materiálem např. role od toaletního papíru, víčka, kelímky od jogurtů. Díla tvořená kombinací různých materiálů.</p> <p>Využívání a kombinování různých technik.</p> <p>Kompoziční práce z různých materiálů.</p> <p>Dekoratивní práce a prostorové práce – formování, deformování materiálů, pokus o plastické komponování.</p> <p>Práce a hry s papírem – trhání, lepení, stříhání, mačkání, vytrhávání předkreslených tvarů, složitější skládačky, kreativní techniky.</p> <p>Práce a hry s textilními materiály – třídění, stříhání, lepení, výroba koláží, dekoláží,</p>		

	muchláží.		
--	-----------	--	--